

**FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON ALANI ULUSAL
ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI
(FTR-UÇEP)**

ANKARA

2025

İÇİNDEKİLER

FİZYOTERAPİ ve REHABİLİTASYON ALANI UÇEP- 2025 (FTR-UÇEP-2025) AMAÇ ve HEDEFLERİ	3
Amaç	3
Hedefler	3
FTR-UÇEP-2025 ile İleriye Yönelik Hangi Hedefler Belirlendi?	4
FTR-UÇEP-2025 ile Neler, Hangi Gerekçelerle, Nasıl Değişti?	4
FİZYOTERAPİSTİN ÖZELLİKLERİ	4
FTR-UÇEP-2025'İN ANA BİLEŞENLERİ	5
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitiminin Amacı, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Ulusal Yeterlilikleri	6
FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON ALANI ÇEKİRDEK BECERİLERİ	7
YENİLİKÇİ BECERİLER.....	8
TEMEL ALAN BECERİLERİ	9
TEMEL ÖĞRETİM YÖNTEMİ VE ORTAMI.....	11
Öğretim Yöntemi	12
Öğretim Materyalleri.....	13
Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı.....	13
Öğrenme Toplulukları.....	14
ÖĞRENME ALANLARI ve AĞIRLIKLARI	14
Öğrenme Alan Ağırlıkları	20
ORTAM VE ÖĞRETİCİ YETKİNLİKLERİ.....	21
Temel Ortam Yeterlilikleri	21
Temel Öğretici Yetkinlikleri	21
EKLER.....	22
Ek 1. TEMEL FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON UYGULAMALARI VE İLGİLİ BECERİLER.....	22
EK 2. KAYNAKLAR.....	40

TABLolar

Tablo 1: Fizyoterapi Rehabilitasyon Alanı Yenilikçi Becerileri	8
Tablo 2: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alanı Yenilikçi Öğretim Yaklaşımı Bileşenleri.....	12
Tablo 3: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Temel Alanlarına İlişkin İçerikler	15
Tablo 4: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamalarına İlişkin Konular	18

FİZYOTERAPİ ve REHABİLİTASYON ALANI UÇEP- 2025 (FTR-UÇEP-2025) AMAÇ ve HEDEFLERİ

Amaç

Avrupa Birliği'nin Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi için belirlediği ölçütler, Bologna Uyum Süreci ve WCPT'nin Fizyoterapi eğitiminde giriş seviyesi için güncellediği kriterler, YÖK'ün Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ve Türkiye Fizyoterapistler Derneği (TFD) Bilim Eğitim ve Araştırma Komisyonu (BEAK)'ın raporları dikkate alınarak, ulusal çerçevede Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitim programının minimum standartlarını belirlemek, ülke genelinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitiminde standardizasyonu sağlamak için ulusal/uluslararası bir çerçeve sunulmasının yanı sıra yenilikçi becerilerinin UÇEP-2025'e entegre edilmesi amaçlanmıştır.

Hedefler

FTR-UÇEP-2025 süreci ile birlikte benimsenen yaklaşım, hedef ve ilkeler şunlardır;

1. FTR-UÇEP 2025'te eğitim dahil sağlığa ilişkin tüm süreçlerde biyopsikososyal ve kültürel perspektifler ile birlikte yeterliliklere ve sürece dayalı yaklaşımlar benimsenmiştir.
2. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitiminin yeterliliklere dayalı bir yaklaşım çerçevesinde geliştirilmesi ve uygulanması, böylece Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans programından mezun yeterliliklerinin belirlenerek tüm eğitim sürecinin bu yeterlilikler çerçevesi doğrultusunda yürütülmesi hedeflenmiştir.
3. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitimi veren kurumlarda eğitim programlarının FTR-UÇEP-2025 doğrultusunda yapılandırılması ve uygulamaya geçilmesi, bu çerçevede Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitimi veren eğitim kurumların;
 - a. Kendi eğitim programlarını ulusal FTR-UÇEP-2025 çerçevesinde geliştirmeleri,
 - b. Eğitim programlarının **%60'ını FTR-UÇEP-2025'in tamamını** kapsayacak şekilde tüm öğrencilerin aldığı zorunlu programlar, geriye kalan **%40'luk** kısmını ise eğitim kurumu Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitim programı hedefleri, bireysel gelişim hedefleri ve öğrenci beklentileri doğrultusunda seçmeli ve diğer ana unsurlardan/programlardan oluşacak şekilde geliştirmeleri beklenmektedir.

FTR-UÇEP-2025 genel olarak kullanılan anlamıyla standart bir eğitim programı değildir. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitim kurumlarının kendi eğitim programlarını geliştirirken esas alacakları bir çerçeve programdır. Yeterliliklere dayalı eğitim yaklaşımı doğrultusunda geliştirildiği için başlangıç noktası yeterlilikleridir ve ulusal yeterlilikler çerçevesi üzerine kurulmuş bir programdır. Bu nedenle kitapçıkta Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ile ilgili ayrıntılı ders öğrenme kazanımlarının ve içeriklerin olmaması, öğretim ve ölçme-değerlendirme yöntemlerine yönelik ayrıntılara yer verilmemesi bir eksiklik olarak görülmemelidir.

FTR-UÇEP-2025 ile İleriye Yönelik Hangi Hedefler Belirlendi?

2020’li yıllarla birlikte hız kazanan küresel değişim ve belirsizlik, yükseköğretim programlarına da öğrenme becerileri son derece gelişkin, çevresel değişimlere daha uyumlu, kendini dinamik biçimde yenileyebilen, ayrıca mesleki ve gelişimsel motivasyonunu sürekli yüksek tutabilen uzmanlar yetiştirmek gibi bir misyon yüklemektedir. Mezun yetkinliklerindeki bu çeşitlenme, öğretim programlarına daha geniş bir disiplin çeşitliliğinden yararlanma; öğretim ve değerlendirme yöntemlerine ise zenginleşme ve öğrenci merkezli öğrenmeye yönelme gerekliliği olarak yansımaktadır. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanına ilişkin olarak, öğretim tasarımcıları, alan uzmanları, öğrenciler ve diğer paydaşların katkılarıyla belirlenmiş yenilikçi beceriler, bunların kazandırılabilmesi temel yöntem, materyal ve kaynaklar, değerlendirme yaklaşımları, bu becerilerin geliştirilebileceği fizyoterapi lisans programının faydalanacağı disiplin örüntüsü ve bu programı yürütebilmek için temel ortam ve öğretim elemanı gereksinimleri bütüncül bir bakışla tanımlanmaktadır.

FTR-UÇEP-2025 ile Neler, Hangi Gerekçelerle, Nasıl Değişti?

Çağımızın getirdiği yenilikler, buna bağlı toplumsal ihtiyaçlar, Z kuşağının beklentileri farklı meslek mensubu yeterliliklerinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Buna göre beklenen profil;

- Alan yeterliliklerini bilgi çağı becerileriyle zenginleştirmiş; sorun çözen, yaratıcı, grup içinde etkin çalışabilen, değer üreten, kendini yetiştirebilen, kendini yenileyebilen, kendini iyi ifade eden,
- İşini yapmaktan zevk alan, entelektüel ve sanatsal anlamda derin ilgileri olan böylece hayata mutlu bakan ve çevresiyle uyumlu çalışan,
- Çevresel farkındalıkları yüksek, toplumsal ve evrensel değerlere duyarlı, ilkeli, etik duruşa sahip,
- Kendi sağlığına duyarlı olan, fizyolojik, psikolojik ve psikososyal anlamda kendine iyi bakan meslek mensupları beklentisini ortaya koymaktadır.

FİZYOTERAPİSTİN ÖZELLİKLERİ

- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanına ilişkin geniş bir bilgi tabanı ve öngörüye sahiptir.
- Bu bilgi tabanından hareketle temel fizyoterapi ve rehabilitasyon uygulamalarını gerçekleştirir.
- Alanına ve Fizyoterapistlik mesleğine ilişkin olumlu tutumlara sahiptir.
- Mesleki vakalara çok disiplinli bir bakışla yaklaşır, bu doğrultuda kendi disiplini içerisinde ya da disiplinler arası süreçlerde etkili iş birliği ve uyum süreçleri geliştirir.
- Mesleğini profesyonellik anlayışı içerisinde sürdürür, güçlü bir sorumluluk duygusuyla sürekli olarak mesleki yetkinliklerini artırır.
- Etik duyarlılıkları gelişmiştir. Bu duyarlılıklarla mesleğinin itibarını arttırmaya gayret eder.
- Toplumsal ve çevresel duyarlıklara sahiptir. Bunlarla yaşadığı topluma ve dünyaya katkı sağlar.

- Yaşam boyu öğrenmenin önemine inanır, sürekli biçimde yeni öğrenme kaynaklarına erişir ve onlardan faydalanır.
- Etkin bilgi okuryazarlığı becerileri gösterir. Dijital araçları ve sosyal medyayı iyi biçimde kullanır.
- Mesleki olaylarda, özellikle klinik vakalar karşısında eleştirel düşünmeyi ve yansıtıcı akıl yürütmeyi kapsayan etkili problem çözme süreçleri yürütür.
- Hastaları, meslektaşları, çalışma arkadaşları ve sosyal çevresiyle etkili iletişim süreçleri yürütür.
- Yenilikçidir. Olaylar/durumlar karşısında yaratıcı çözümler geliştirebilir, girişimcilik sorumluluğu alabilir.
- Sağlık çevrelerinde meydana gelen değişimleri hassas biçimde izler, uyum geliştirir, esnek düşünerek bilgi ve uygulamalarını geliştirir.
- Mesleki performansını, zamanını etkin ve verimli biçimde yönetir.
- Sanatsal ya da entelektüel ilgileri vardır. Böylece yaşam enerjisi ve öznel iyi oluşunu yüksek düzeyde tutar.

FTR-UÇEP-2025'İN ANA BİLEŞENLERİ

FTR-UÇEP- 2025, ülkemizde uygulanması gereken Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitiminin, ulusal ölçekte ana hatlarını çizen ve temel dayanaklarını sıralayan çerçeve programdır. Ülkemizdeki Fizyoterapistlik eğitimi programlarının oluşturulması ve/veya iyileştirilmesinde kullanılacak ana çerçeveyi sunan, eğitim programlarının yapılandırılmasına yol gösterme amacını taşıyan bu program; hazırlık sürecinde belirlenen paydaşların görüşlerine yer verilen ve düzenli aralıklarla güncellenmesi planlanan ulusal bir belgedir. FTR-UÇEP-2025'in geliştirilmesinde, 2016 FTR-UÇEP'e temel olan rapor ve araştırmaların yanı sıra; aşağıdaki temel dayanak ve ana unsurlardan yararlanılmıştır.

1. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitiminin Amacı, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Ulusal Yeterlilikleri
2. Fizyoterapi ve Rehabilitasyonun Temel Kavram, Kuram ve Modelleri
3. Fizyoterapistlik Süreci
4. Temel Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamaları ve İlgili Beceriler Listesi

Ülkemizdeki Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitimi veren kurumların, bu ana unsurları temel alarak eğitim programlarını yapılandırmaları ve ilgili tüm uygulamaları bu program çerçevesinde yürütmeleri yararlı olacaktır. Bu bağlamda farklı bir yaklaşım sergilenerek, konu başlıklarına dayalı bir eğitim programı geliştirmek yerine, yukarıda sıralanan ana unsurlardan başlanması ve eğitimin bu ana unsurlara göre yapılandırılması gerekir. Bu noktada Ülkemizde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitimi veren her bir kurumda, FTR-UÇEP-2025 tamamlandıktan sonra yapılması gerekenler aşağıda sıralanmıştır:

Öncelikle, öğretim kurumlarının, FTR-UÇEP-2025'te belirlenen ana çerçeve doğrultusunda, aşağıda sıralanan başlıkları içerecek şekilde, bunları birbirleriyle ilişkilendirerek, kendi eğitim programlarını hazırlaması beklenir. **Sonrasında**, öğretim kurumlarının, FTR-UÇEP-2025'te belirlenen ana çerçeve doğrultusunda hazırladıkları programı uygulamaları beklenir.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitiminin Amacı, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Ulusal Yeterlilikleri

a) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitiminin Amacı: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi, benimsenen uluslararası standartlarda, en az dört (4) yıl lisans düzeyinde eğitim alan bağımsız otonom meslek mensupları yetiştirir. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, birey veya toplumların yaşamları boyunca fonksiyonel yeteneklerini ve hareket kabiliyetlerini geliştirmek, arttırmak amacıyla yapılan tüm yaklaşımları kapsar. Hastalık, bozukluk ve çevresel faktörlerin etkisi ile ortaya çıkan hareket ve fonksiyonu tehdit eden her türlü yaklaşımı içerir. Diğer taraftan yaşam kalitesinin korunması ve artırılması amacıyla, sağlığın iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, hastalık ve durumların önlenmesi, tedavi/müdahale, habilitasyon ve rehabilitasyon gibi kavramlara yer verir. Uygulanan bu yaklaşımlar Fizyoterapistlerin hasta, diğer sağlık profesyonelleri, aileler ve diğer bakım verenler ile etkileşimi gerektirir. Sadece hasta odaklı yaklaşımları içermeyip, toplum sağlığının korunması, sağlıklı yaşam için bireylerin yönlendirilmesi, yönetsel, eğitim, öğretim, araştırma, ulusal ve uluslararası sağlık politikalarının oluşturulması ve geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Dünya örneklerine bakıldığında fizyoterapistler, bağımsız olarak mesleklerini sürdürebildikleri gibi etik prensipleri içerisinde diğer sağlık profesyonelleri ile çalışırlar. Hatta hastalar için doğrudan başvuru alan sağlık profesyoneli olarak görev yapar, gerekli durumlarda hastaların diğer profesyonellere yönlendirilmesinde rol oynarlar.

Genel olarak Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi;

- Birey, aile, grup ve toplumun sağlığını etkileyebilecek her türlü gelişim ve değişimlere duyarlı, bunları verdiği hizmete yansıtabilen,
- Mesleki olaylarda, özellikle klinik vakalar karşısında eleştirel düşünmeyi ve yansıtıcı akıl yürütmeyi kapsayan etkili problem çözme süreçleri yürüten toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için diğer meslek grupları ile iş birliği içinde proje ve etkinlikler düzenleyebilen,
- Bilginin doğası, kaynağı, sınırları, doğruluğu, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirme bilgisine sahip, sağlık alanındaki bilimsel bilgiye ulaşabilen, güncel literatürü izleyen, değerlendiren ve uygulayabilen,
- Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde mesleki bilgi, beceri ve deneyimlerini her seviyede kullanabilen,
- Sağlıklı, hasta ve engelli bireylerin Fizyoterapi ve Rehabilitasyon gereksinimlerini saptayabilen, bu gereksinimleri mesleki standartlar düzeyinde karşılayabilmek için gerekli fizyoterapi ve ilişkili rehabilitasyon programını planlayabilen, uygulayabilen ve değerlendirebilen,
- Sağlık ekibinin etkin ve etkili bir üyesi olarak rol ve işlevlerini yerine getirebilen,
- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitim, yönetim ve araştırmalarında rol alabilen, tüm bunları yerine getirirken evrensel mesleki bilgi ile etik ilkeleri göz önünde bulundurabilen,
- Yaşam boyu öğrenmeyi benimseyen, yenilikçi,
- Mesleki performansını, zamanını etkin ve verimli biçimde yöneten ve öznel iyi oluşunu yüksek düzeyde tutabilen profesyonel Fizyoterapistler yetiştirmeyi amaçlamalıdır.

b) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Ulusal Yeterlilikleri: Eğitim çıktılarına dayalı yaklaşım doğrultusunda ülkemizde, Fizyoterapistlerin eğitimi süreci için, bilgi çağının getirdiği yaklaşımlar da dikkate alınarak 9 temel alana ilişkin yeterlilikler oluşturulmuştur. Bunlar; genel yeterlilikler, değerlendirme, fizyoterapi tanılaması, tedavi/müdahale, mesleki ve meslekler arası yetkinlikler, sağlığı geliştirme ve koruyucu yaklaşımlara ilişkin yeterlikler, araştırma ve kanıta dayalı yeterlikler, eğitim öğrenme ve gelişim yeterlilikleri, yönetim yeterlilikleridir.

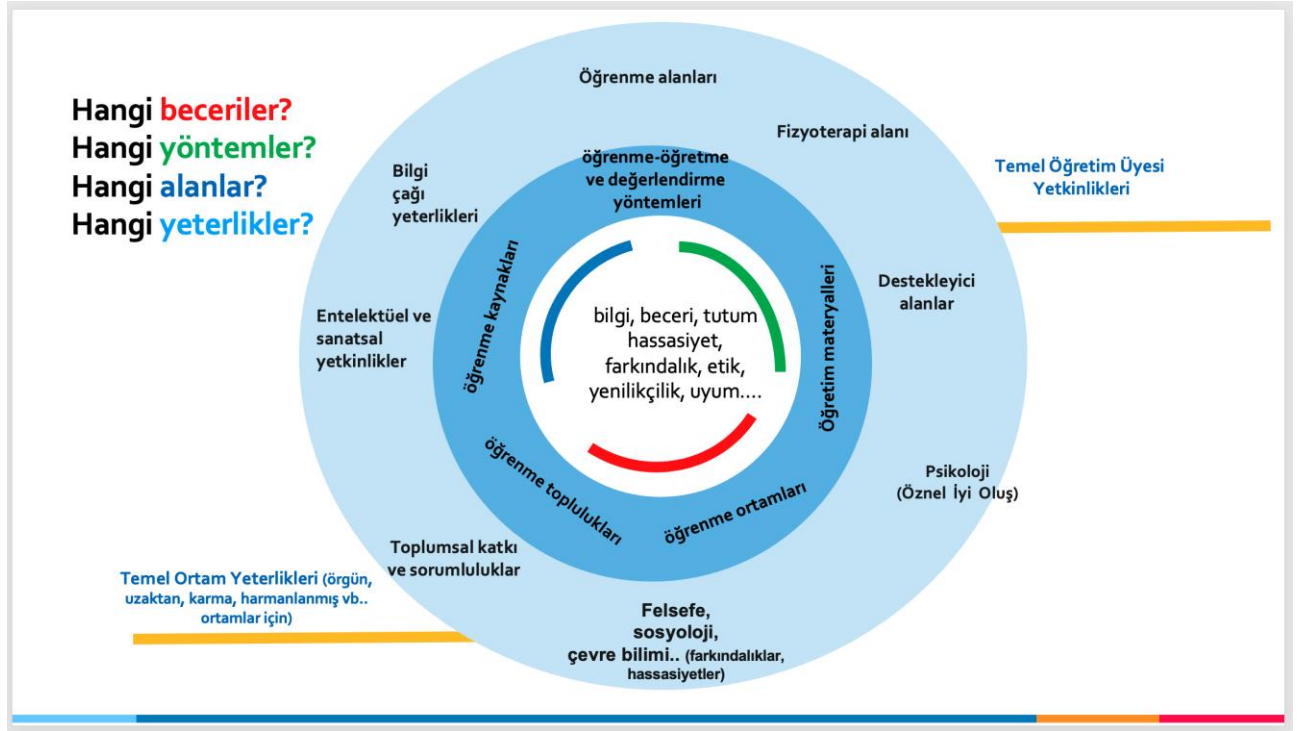
FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON ALANI ÇEKİRDEK BECERİLERİ

Bu bölümde yer alan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı çekirdek becerileri, temel alan becerileri ve yenilikçi beceriler olarak iki grup altında incelenmiştir.

Tüm bu açılımlar ışığında FTR-UÇEP-2025, dört katmanlı bir yapıda geliştirilmiştir.

- *Birinci katman;* beceriler ve temel alan becerileri olmak üzere iki gruptan oluşmaktadır. 21.yüzyıl becerileri; öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri, yaşam ve kariyer becerilerinin bileşiminden meydana gelmiştir. Temel alan beceriler ise bir Fizyoterapistin asgari görev ve sorumluluklarını içeren mesleki yetkinliklerini göstermektedir.
- *İkinci katman;* Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi için öngörülen temel öğretim yöntem ve ortam özelliklerinden oluşmaktadır.
- *Üçüncü katmanda;* Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitiminin öğrenme alanı ağırlıkları yer almaktadır.
- *Dördüncü katmanda* ise temel ortam ve öğretici yetkinlikleri bulunmaktadır.

Şekil 1'de Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı için belirlenen yenilikçi çekirdek beceriler, temel öğretim yöntemleri, materyal türleri, değerlendirme araçları, öğrenme kaynak ve toplulukları ve ortam/öğretici yeterliliklerinden oluşan FTR-UÇEP-2025'in yapısı gösterilmiştir.

Şekil 1. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alanı UÇEP-2025'in Yapısı

YENİLİKÇİ BECERİLER

Yukarıda ifade edilen yeterliliklerin kapsamına Tablo 1'de verilen bilgi çağı becerileri çekirdek becerilere entegre edilerek "Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alanı Yenilikçi Becerileri" belirlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1: Fizyoterapi Rehabilitasyon Alanı Yenilikçi Becerileri

Öğrenme becerileri	Okuryazarlık becerileri	Yaşam ve kariyer becerileri
İş birliği (İş birliği, takım uyumu, çok boyutlu düşünme)	Bilgi okuryazarlığı (Bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, teknoloji okuryazarlığı)	Profesyonellik (Profesyonelliği sürdürme, etik, toplumsal duyarlılık)
Yaratıcılık (Yaratıcılık)		Esneklik ve Uyum (Belirsizlikle başa çıkma, esneklik, uyum)
Problem çözme (Problem çözme, eleştirel düşünme, yansıtıcı düşünme)		Yenilikçilik (Yenilikçilik, girişimcilik)
İletişim		Öz yönetim (Zaman yönetimi, performans yönetimi)
		Özel iyi oluş (Özel iyi oluş)

TEMEL ALAN BECERİLERİ

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı için belirlenen çekirdek beceriler aşağıda listelenmektedir:

A. Genel Beceriler

- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı ile genel sağlık hizmetleri ile ilişkin geniş bir bilgi tabanı ve öngörüye sahiptir.
- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamalarını gerçekleştirir.
- Problem çözme ve karar verme becerilerini sergiler.
- Hastaları, danışanları, hizmet alanları, meslektaşları, çalışma arkadaşları ve sosyal çevresiyle etkili iletişim süreçleri yürütür.
- Bilgi, beceri ve değerlerini profesyonel davranışlarına yansıtır.
- Mesleki uygulamalarını geliştirmek için mevcut ve gelişmekte olan teknolojilerden (bilgi teknolojileri dahil) yararlanır.
- Alanına ve fizyoterapistlik mesleğine ilişkin olumlu tutumlara sahiptir ve yaratıcı çözümler için iş birliği süreçleri geliştirir.
- Belirsizliklerle başa çıkar, yeni ve karmaşık durumlara uyum gösterir.

B. Değerlendirme Becerileri

- Ölçme ve değerlendirmeye temel oluşturacak bilgi tabanından yararlanır.
- Subjektif ve objektif değerlendirmeleri yaparak, eğitim ve klinik ortamlarda ortaya çıkan karmaşık problemleri belirler.
- El becerilerini kullanarak ve hasta güvenliğini dikkate alarak değerlendirmelerini güvenli bir şekilde gerçekleştirir.
- Değerlendirme sırasında anormal durumları gözleme becerisine sahiptir.
- Değerlendirme sırasında hastanın rahatlığını ve saygınlığını sağlar.
- Klinik akıl yürütme ve karar verme süreçlerine uygun hedefler doğrultusunda hastayı dahil eder.

C. Fizyoterapi Tanılaması Becerileri

- Ölçme ve değerlendirme bulgularını yorumlayıp değerlendirerek fizyoterapi tanısına ulaşır.
- Tanısal görüntüleme ve laboratuvar testleri sonuçlarını göz önünde bulundurur.

D. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yaklaşımlarına Yönelik Beceriler

- Bireylerin ifade ettiği tercihlerini, inançlarını ve seçimlerini göz önünde bulundurarak “SMART” (SMART = Spesifik, Ölçülebilir, Ulaşılabilir, Gerçekçi ve Zaman Çerçevesi) temelli hedeflere sahip uygun bir müdahale programı planlar.
- Fizyoterapi sürecini klinik muhakemenin kanıtlarını göstererek etik ve yasal gerekliliklere uygun olarak belgeler.
- Problemin çözümüne yönelik olarak (kanıta dayalı) çözüm stratejileri (hipotezler) geliştirir, hipotezlerin uygunluk derecesine karar verir, sıralar. Strateji/yöntemleri (hipotezleri) belirlediği göstergeler üzerinden izler ve uygular.

- Elde edilen sonuçlar, uygulama başarısı, ortam, uygulayıcı özellikleri gibi değişkenleri dikkate alarak derinlemesine akıl yürütme süreçleri yürütür ve strateji/yöntemini iyileştirerek etkili ve verimli bir müdahale uygular.
- Hastayı uygun şekilde bilgilendirerek katılımını sağlar.
- Sözlü ve yazılı bilgileri açık, yapılandırılmış ve özlü bir şekilde iletir.
- ICF (İşlevsellik, Engellilik ve Sağlık Üzerine Uluslararası Sınıflandırma) modelini kullanarak fizyoterapi rehabilitasyon sürecine bütünsel bir yaklaşım sunar.
- Tedavi sırasında kendisi ve hasta için uygun ergonomik yaklaşımları kullanır.
- Riskleri ve tehlikeleri önleyici veya en aza indirgeyen güvenli uygulama yapar.
- Fizyoterapi ve rehabilitasyon müdahalesi ile ilgili hastalar ve bakım verenler ile açık ve profesyonel bir şekilde iletişim kurar.
- Tanınan kısaltmaları kullanarak açık, özlü, okunaklı, anlaşılır not alır.
- Taburculuk planlamasını yönetir.

E. Mesleki ve Meslekler Arası Beceriler

- Mesleki davranış kurallarına, mevcut yasal düzenlemelere, etik ilkelere, mesleki ve kurumsal politikalara bağlı çalışır.
- Mesleğini profesyonellik anlayışı içerisinde sürdürür, güçlü bir sorumluluk duygusuyla sürekli olarak mesleki yetkinliklerini artırır.
- Hasta hakları ve mesleğinin savunucusudur.
- Mesleki vakalara çok disiplinli bir bakışla yaklaşır, bu doğrultuda kendi disiplini içerisinde ya da disiplinler arası süreçlerde etkili iş birliği ve uyum süreçleri geliştirir.
- Bilgi ve becerilerle ilgili kendi sınırlarının farkındadır.
- Mesleki süreçlerine ilişkin olarak akran değerlendirmeleri ve dış çevre değerlendirmelerine açıktır.
- Yaşam boyu mesleki gelişimin önemini farkındadır.
- Hasta bilgilerini, mahremiyeti gözeterek diğer ekip üyeleriyle paylaşır.
- Mesleki kariyerini doğru ve ulaşılabilir hedefler doğrultusunda planlar ve yönetir.
- İş yaşamı, günlük yaşam, kişisel gelişim ve boş zamanı arasındaki dengeyi korur.

F. Sağlığı Geliştirme ve Koruyucu Yaklaşımlara İlişkin Beceriler

- Sağlığı geliştirme ve önleme stratejilerini uygularken biyopsikososyal bir yaklaşım kullanır.
- Hastalarda sağlık davranış değişikliğini sağlamak için motivasyonel görüşme ve öz-yönetim stratejilerini uygular.
- Nüfusun ve bireysel sağlığın iyileştirilmesine yönelik sağlığı geliştirme ve önleme faaliyetlerinin planlanmasına ve uygulanmasına katkıda bulunur.
- Toplumsal ve çevresel duyarlıklara sahiptir. Bunlarla yaşadığı topluma ve dünyaya katkı sağlar.
- Özgün toplumsal katkı fikirleri geliştirir.

G. Araştırma ve Kanıta Dayalı Beceriler

- Uygulamayı desteklemek için ilgili bilgi kaynakları içerisinden amaca uygun, güncel ve güvenilir olanları seçer, bilimsel literatürü izler ve bilgi kaynaklarını kullanır.
- Mevcut kanıtları eleştirel bir şekilde analiz eder ve bulguları klinik uygulamaya uyarlar.

- Uygulamayı değerlendirmek ve güncellemek için güvenilir ve geçerli sonuç ölçümlemlerini kullanır.
- Yeni ve farklı fikirlere açıktır ve farklı alanlardaki yenilikleri alanına transfer eder.
- Nitelikli özgün bilgi üretir.
- Bilginin erişim, kullanıma, üretme ve yaymaya yönelik etik ve yasal konularda temel bir anlayışa sahiptir.
- Proje geliştirme ve başvuru süreçlerinin farkındadır.

H. Eğitim, Öğrenme ve Gelişim Becerileri

- İnisiyatif gösterir ve öğrenmeye isteklidir.
- Mesleki olaylarda, özellikle klinik vakalar karşısında eleştirel düşünmeyi ve yansıtıcı akıl yürütmeyi kapsayan etkili problem çözme süreçleri yürütür.
- Sağlık çevrelerinde meydana gelen değişimleri hassas biçimde izler, uyum geliştirir, esnek düşünerek bilgi ve uygulamalarını geliştirir.
- Sanatsal ya da entelektüel ilgileri vardır. Böylece yaşam enerjisi ve öznel iyi oluşunu yüksek düzeyde tutar.
- Etkin bilgi okuryazarlığı becerileri gösterir. Dijital araçları ve sosyal medyayı iyi biçimde kullanır.
- Yaşam boyu öğrenmenin önemine inanır, sürekli biçimde yeni öğrenme kaynaklarına erişir ve onlardan faydalanır.
- Profesyoneller arası öğrenme etkinliklerine katılır.
- Çevrimiçi ve yüz yüze ortamlarda etkili iletişim yollarını bilir.
- İletişim kurduğu çevreleri tanır, etkili iletişim süreçlerini düzenler. Kendini en doğru ve etkili biçimde ifade eder, muhatabını etkin bir şekilde dinler.

I. Yönetim Becerileri

- Sağlık sisteminin işlevi ve yapısı içinde fizyoterapistin rolünü açıklar ve destekler.
- Alanı ile ilgili işletme, yönetsel ve organizasyon süreçlerin farkındadır.
- Kaynakları etkin ve profesyonel standartlar ile etik kurallara uygun olarak kullanır.
- Mesleki performansını, zamanını etkin ve verimli biçimde yönetir.
- Yenilikçidir. Olaylar/durumlar karşısında yaratıcı çözümler geliştirebilir, girişimcilik sorumluluğunu alabilir.
- Yaratıcı çözümler için iş birliği süreçleri geliştirir.

FTR-UÇEP-2025 Temel Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamaları ve İlgili Becerileri **Ek 1**'de yer almaktadır.

TEMEL ÖĞRETİM YÖNTEMİ VE ORTAMI

Temel öğretim yöntemleri, materyal türleri, değerlendirme araçları, öğrenme kaynak ve toplulukları, disiplin örüntüsü ve ortam/öğretici yeterlikleri güncellenerek “Probleme dayalı öğrenme”, “Çevrimiçi metin, ses ve görüntü içeriği” “Araştırma toplulukları, bağlamsal öğrenme görevleri” “Performansa dayalı değerlendirme”, “Harmanlanmış öğrenme ortamlarının entegre edilmesi” benimsenmiştir. Buna göre hem öğrenme ortamının temel

yeterlilikleri hem öğretim elemanlarının temel yeterlilikleri ile bilgi çağı fizyoterapistinin özellikleri tanımlanmıştır.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı için öngörülen temel öğretim yöntem ve ortam bileşenleri Tablo 2’de açıklanmıştır.

Tablo 2: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alanı Yenilikçi Öğretim Yaklaşımı Bileşenleri

Öğretim yöntemi	Probleme dayalı öğrenme
Öğretim materyalleri	Bağlamsal öğrenme görevleri (bireysel ve grup olarak), bunlara bağlı etkinlik yapıları
Ölçme ve değerlendirme yaklaşımı	Performansa dayalı (biçimlendirici) değerlendirme Rubrik, kontrol listesi, akran değerlendirme, öz değerlendirme
Öğrenme kaynakları	Dijital, çevrimiçi ortamda erişilebilir, kendi kendine öğrenmeye uygun metin, ses ve görüntü içerik
Öğrenme toplulukları	Uygulama topluluğu, araştırma topluluğu

Öğretim Yöntemi

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı yenilikçi çekirdek eğitim programı için temel öğretim yöntemi probleme dayalı öğrenmedir. Bu yaklaşım basitçe, öğrencilerin gerçek mesleki yaşam durumları ve bu durumlar içerisindeki problemlerle sınıf ortamında, sınıfın deneyim kaynağı olan öğretim elemanı gözetiminde etkileşmesini tanımlamaktadır. Bu etkileşim içerisinde öğrenciler problemin bileşenlerini analiz etmekte, bağlamı başka bir söyleyişle o problemin yaşandığı bilim alanı ve gerçek yaşam uzantılarını (ortam, kaynaklar, kişiler, nedenler, etkiler vb.) anlamakta ve bu bağlamda çözümler geliştirmektedir. Sonrasında bu çözümler üzerine tartışmalar ve akıl yürütme süreçleri yürütülmekte, mümkünse denenmekte ve sonuçları gözlemlenerek değerlendirilmektedir. 21.yy becerileri ve üst düzey düşünme yetileri bağlamsal biçimde gerçek Fizyoterapi ve Rehabilitasyon yaklaşımlarına özgü biçimde geliştirilebilmektedir. Yöntemin karakteristik özellikleri şu biçimde listelenebilir;

- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanına ve uygulamalarına ilişkin bağlamsal durumlar ve problemler,
- Grup çalışmaları, akran öğrenmeleri, öğretim elemanı yönlendirmesi, sınıf içi tartışmalar, ürün geliştirme ve paylaşma süreçleri barındıran etkinlikler,
- Tanımlı ve çeşitli bilgi kaynakları ve erişim olanakları,
- Grup içi ve gruplar arası etkileşim olanakları.

Bu doğrultuda yöntemin işleyişine ilişkin temel bileşenler şu biçimde ortaya koyulabilir;

- Dersle ilgili gerçek yaşam durumları, bunlar içerisindeki farklı bileşenler, taraflar ve karmaşık problem durumları haline getirilir,

- Problemlerin doğası (tek/çok disiplini) belirlenir.
- Öğrenme görevleri ve bu görevlerin niteliğine karar verilir (bireysel görevler, grup görevleri).
- Öğrenciler araştırma, grup içi etkileşim ve ürün geliştirmeye dayalı öğrenme görevlerini ders dışında bireysel olarak/grup arkadaşlarıyla birlikte gerçekleştirir.
- Sınıf içerisinde dönüt alma, dönüt verme, ortak yargılara ulaşma gibi amaçlara hizmet eden paylaşma, tartışma ve değerlendirme görevleri gerçekleştirilir.
- Ders içi tartışma zamanlarını artırmak için öğretim elemanı önceden dersin kuramsal kısımlarından uygun gördüğü bölümleri metin, ses ve görüntü gibi farklı türlerde öğrencilerin kendi kendilerine öğrenebileceği materyallere dönüştürür. Bunlar öğrencilerin farklı cihazlardan her zaman erişebileceği çevrimiçi ortamlara yüklenir.
- Öğretim üyesi ders içinde daha çok tartışmaları yönlendiren, grup çalışmalarına dönüt veren, motive eden ve cesaret veren konumundadır.
- Öğrenme görevlerindeki performanslar çeşitli araçlarla izlenir.
- Dönem sonunda tüm gruplar, grup çalışmalarını bilişsel bir ürüne dönüştürür ve paylaşır.

Yöntemin hayata geçirilmesi için temel ortam bileşenleri ise; grup çalışmasına uygun modüler sınıflar, gruplar için bağımsız ve internet bağlantılı çalışma salonları, fakülte içi ücretsiz internet bağlantı noktaları ve yine gruplar için çevrimiçi etkileşim olanaklarının sağlanması gerekmektedir.

Öğretim Materyalleri

FTR-UÇEP-2025'te öngörülen öğretim materyallerinin temel özelliği, probleme dayalı öğrenme yöntemi içerisinde, bağlamsal bir başka deyişle üzerinde çalışılan durumun gerçek doğasına özgü öğrenme görevleri barındırmasıdır. Bu öğrenme görevleri birey ya da grup düzeyinde olabilir, bir ya da birden çok görevi kapsayabilir. Grup çalışmalarında bütün grup üyelerinin birlikte gerçekleştireceği görevler olacağı gibi, ayrı ayrı gerçekleştirilmesi gereken bileşenler de bulunabilir. Bu noktada temel bir gereklilik öğrenme görevlerinin ders dışında oluşturacağı iş yükünün dikkatli biçimde yönetilmesi, ders ve program iş yükü hesabında dikkate alınmasıdır. Öğrencilere sunulacak etkinlik yaprakları, görevin nasıl gerçekleştirileceğini ve beklenen ürünün niteliğini açık biçimde ortaya koymalı, ayrıca bu görev için ayrılması gereken zamanı gerçekçi biçimde tanımlamalıdır. Öğrencilerin zamanlarını yönetebilmeleri için bu detay son derece önemlidir.

Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı

Öğrenci merkezli ve ürün geliştirmeye dayalı bir öğretim yaklaşımı tercih edildiğinde, temel bir gereklilik ölçme değerlendirme sürecinin de ürün geliştirme süreci boyunca öğrenci performansını dikkate alacak biçimde sürdürülmesi ve gelişimsel bir katkı sağlayabilmesidir. Bu tür değerlendirme biçimlendirici değerlendirme olarak nitelenebilir. FTR-UÇEP-2025'te öngörülen ölçme ve değerlendirme yaklaşımı performansa dayalı biçimlendirici bir yaklaşımdır. Öğrencilerin birey ve grup performansları dönem boyunca rubrikler, kontrol listeleri, portfolyo dosyaları ve akran değerlendirme formları gibi araçlarla değerlendirilmelidir. Tüm bu araçlar dönem başında öğrencilere açık biçimde sunulmalıdır.

Öğrenme Kaynakları

Yenilikçi FTR-UÇEP'te öngörülen öğrenme kaynakları öz-yönlendirmeli, bir başka ifadeyle öğrencilerin kendi kendine öğrenmesini kolaylaştıracak biçimde geliştirilmiş kaynaklardır (Yöntem, sınıf içi zamanlarda öğrenci etkinliklerine yer verecek biçime dönüştürüldüğünde, öğrenme kaynakları ikincil ya da başvuru kaynakları olmaktan çıkar, doğrudan birincil, yani öğrencinin konuyu anlamak için mutlaka yararlanması gereken bileşenler haline gelir. Bu noktada kaynağın öğrencinin kendi kendine öğrenme sürecini desteleyebilmesi temel bir gerekliliktir). Bu kaynaklar için beş karakteristik özellik şu biçimde listelenebilir:

- Kaynak öğrenciyi öğreneceği konuya hazırlamalıdır.
- Kazandırmayı hedeflediği kazanımları açık biçimde ortaya koymalıdır.
- Öğrenciyi öğrenmeye bağlayabilmeli, ilgi ve motivasyonunu yüksek tutmalıdır.
- Öğrencinin öğrenme düzeyini değerlendirmesine olanak verecek bir öz-değerlendirme modülü barındırmalıdır.

Kaynaklar günümüz öğrencisinin öğrenme alışkanlıkları doğrultusunda daha az metin içerik, daha çok görsel, işitsel ve video içerik bakışıyla dijital olarak geliştirilmeli ve çevrimiçi ortamda farklı bilişim cihazları üzerinden erişilebilir olmalıdır. Kaynaklar mümkün olduğu kadar alternatifli olmalı, öğrencilerin bir konuyu öğrenebileceği en az iki ve mümkünse farklı türde kaynak bulunmalıdır.

Öğrenme Toplulukları

FTR-UÇEP-2025'te öngörülen öğrenme toplulukları, araştırma (community of inquiry) ve uygulama (community of practice) topluluklarıdır. Bir araştırma topluluğu, basitçe, öğrencilerin çeşitli sorunlara çözümler üretmek üzere bir araya geldiği, araştırma sonuçları ve karşılıklı düşüncelerini paylaştığı, öğretim elemanlarının ve zaman zaman da dış uzmanların dahil olabildiği, çoğunlukla eş zamansız olmakta birlikte, zaman zaman eş zamanlı etkinliklere de yer verilebilen çevrimiçi bir öğrenme topluluğudur. Öğretim yönteminin desteklenmesi ve beceri katmanında ortaya çıkan iletişim, bilgi ve üst düzey düşünme becerilerinin gelişimi açısından bu topluluk son derece önemlidir. Uygulama topluluğu ise öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve sektörde görev alan fizyoterapistlerin bir araya geldiği ve daha çok güncel mesleki sorunların tartışıldığı ve çözümlerin paylaşıldığı bir çevrimiçi topluluktur. Bu topluluk aracılığıyla öğrenciler gerçek meslek bağlamlarıyla canlı ve güncel bağlantılar kurabilecektir. FTR programının bilgi çağına odaklı doğasını koruyabilmesi açısından da bu topluluk önemlidir.

ÖĞRENME ALANLARI ve AĞIRLIKLARI

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitiminin temelini teşkil eden biyo-psiko-sosyal modele göre ana unsurlar şunlardır;

1. Temel Bilimler,
2. Sosyal/davranışsal ve Teknolojik Bilimler,
3. Profesyonellik ve Etik,
4. Araştırma (Tablo 3).

Fizyoterapi, birey veya toplumların yaşamları boyunca fonksiyonel yetenek ve hareket kabiliyetlerini geliştirmek, arttırmak amacıyla yapılan tüm yaklaşımları kapsar.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon temel kavramları olan **insan, sağlık, hareket, işlevsellik, habilitasyon/rehabilitasyon, fizyoterapistlik ve çevre** aynı zamanda mesleki kuramsal bilginin temelini de oluşturur. Bu kavramlar fizyoterapistlik mesleğinin sağlığa ilişkin bakış açılarını tanımlar. Bu bilgileri kavramsal bir çerçeve içinde örgütlemek ve sistematik bütünlük içinde ele almak, mesleğin bilimsel temelde öğrenilmesini sağlar. Fizyoterapistliğin kavramsal çerçevesinin oluşturulmasında bu kavramlar ana çatıyı oluşturur. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon kuram ve modelleri, Fizyoterapi Rehabilitasyon bilgisinin uygulamaya aktarılmasını sağlar. Her bir kuramın uygulamaya aktarılması, profesyonel fizyoterapistliğin temelini oluşturur. Kuram ve modeller, Fizyoterapi Rehabilitasyon uygulamalarının bilimsel temellerini oluşturur, uygulamayı açık ve belirgin hale getirir, daha bilinçli karar vermeyi ve uygulamada esnekliği sağlar, Fizyoterapi ve Rehabilitasyona ilişkin düşünme biçimini geliştirir, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamasına rehberlik eder. Örneğin, bir kuram Fizyoterapi ve Rehabilitasyon programında bireyin gereksinimlerinin nasıl belirleneceğini, programının nasıl planlanacağını, bireye özgü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon müdahalelerinin nasıl belirleneceğini, bireyin sağlık sonuçlarının nasıl değerlendirileceğini tanımlar. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamalarının sistemli ve bilimsel düzeyde gerçekleştirilebilmesi için Fizyoterapi ve Rehabilitasyon kuram ve modellerinin yeterliklerle birlikte ulusal ve kurumsal düzeydeki Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi uygulamalarında temel alınması gerekir.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans programı temel alanlarına ilişkin içerik Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Lisans Programı Temel Alanlarına İlişkin İçerikler

TEMEL BİLİMLER	
Ana Unsurlar	İçerik
İnsan Anatomisi	Kas-iskelet, sinir, kardiyovasküler ve respiratuar sistemler öncelikli olmak üzere vücut sistemlerinin anatomi bilgisine odaklanır. Fizyoterapi uygulamaları ile ilişkili sağlık veya hastalığa odaklı fonksiyonel ve uygulamalı/özelleşmiş anatomi bilgisi önemlidir.
İnsan Fizyolojisi	Temel fizyoloji bilgisinin yanısıra fizyoterapinin tüm alanlarına yönelik uygulamalı/özelleşmiş fizyoloji bilgisini içerir.
Patoloji (Patofizyoloji)	Fizyoterapi uygulamalarına yönelik başta immobilité ve göstergeleri gibi konularda yapı ve fonksiyon ilişkisi olmak üzere patolojik durumlar, ağrı, inflamasyon, iyileşme, dejenerasyon, rejenerasyon ve onarım süreçlerini içerir.
Fizik	Fizik kanunları ve prensipleri, klinik uygulamaları, özellikle hareket ve bozuklukları ile ilişkili durumları içerir. Biyomekanik, kinezyoloji, fizyoterapi ile ilişkili durumları içerir.
Hareket Bilimleri	Temel olarak biyomekanik, fonksiyonel mobilitenin kinematik ve kinetikleri, yumuşak doku mekanikleri, biyomekanik ölçüm ve modelleme yöntemleri, ergonomi ve uygulama prensipleri ile

	antropometriyi içerir. Fizyoterapi alanı için önemli olan yaralanma ve ilişkili durumlar, motor kontrol ve öğrenme modelleri, nöralplastisite ve yaşam boyu motor gelişimle ilgili teori ve prensipler, egzersiz, egzersiz bilimi ve fizyolojisi, egzersiz organizasyonu ve eğitimi, immobilité/inaktivite, hastalık ve bozulmuş fonksiyonlar ile ilgili bilgileri de içerir. Ayrıca, sağlık ve ilişkili egzersiz davranışını belirleyici faktörler, fiziksel aktivite, egzersizle açığa çıkan kronik adaptasyon seviyesi, engellilik durumunda fizyolojik cevaplar diğer bilgilerdir.
Farmakoloji	Farmakoloji ve fizyoterapi uygulamalarının etkileri ve birbirleriyle etkileşimleri bilgisini içerir.
Büyüme, Gelişme ve Fizyolojik Teorileri	Büyüme, gelişme ve yaşlanma ile ilişkili fizyolojik bilgi ve teorileri içerir. Yaşam boyu sağlık, yaralanma, hastalık ve engellilik ile ilişkisi de içeriğinde yer alır.
Çevre Bilimi	Sağlıkla ve fizyoterapi uygulamalarıyla ilişkili, fonksiyonu etkileyen faktörler bilgisini içerir.
SOSYAL/ DAVRANIŞSAL VE TEKNOLOJİK BİLİMLER	
Ana Unsurlar	İçerik
Antropoloji	Antropoloji ile fizyoterapi yöntemleri arasındaki ilişki, hasta odaklı uygulamaları etkileyen antropolojik faktörler bilgisini içerir.
Bilişsel, Davranışsal ve Psikososyal Bilimler ile İlişkili Psikoloji	Temel bilişsel bilimler, sağlık davranışları, sosyal katılım ve iletişim olmak üzere davranışsal bilimler ve ilişkili değişiklikler ile psikososyal gelişim, süregelen ağrı gibi devam eden hastalık ve fizyoterapi uygulamaları arasındaki etkileşim bilgisini içerir.
Sosyal Bilimler	Yaşam kalitesi, sağlığın sosyal belirleyicileri, sosyal politika, engellilik ve fonksiyon, toplum katılımı, kültür, terapötik etkileşim üzerine hasta/meslek sahibi kişi rolünün etkisiyle ilişkili sosyal teoriler bilgisini içerir.
Büyüme, Gelişme ve Psikososyal Teorileri	Büyüme, gelişme ve yaşlanma ile ilişkili psikososyal bilgi ve teoriler ile yaşam boyu sağlık, yaralanma, hastalık ve engellilik, yaşamın sonu arasındaki etkileşim bilgilerini içerir.
Teknolojik Bilimler	Laboratuvar veya diğer pratik deneyimler dahil olmak üzere bilgi iletişim teknolojilerini içerir.
PROFESYONELLİK VE ETİK	
Ana Unsurlar	Bilgi
Fizyoterapi için Profesyonel Roller	Fizyoterapiyi uygulamaya yansıtmada, hasta/aile/meslektaş/diğer sağlık profesyonellerine yönelik eğitimci, iletişimci, temsilci, danışman, işbirlikçi, değişime açık, profesyonel olma konularını içerir.

Profesyonel Yeterlik ve Sorumluluklar	Fizyoterapistler için yeterlikler ile ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri takip etme yöntemleri, otonom, yansıtıcı, kanıta dayalı, kültürel yeterlik ve hassasiyet, iyi klinik uygulamalar, takım çalışması, meslekler arası iş birliği, iş yeri güvenliği bilgilerini içerir.
Etik	Etik teoriler, neden-sonuç modelleri ve biyoetik, teröpatik ilişkiler, profesyonel sınırlar, mesleki ve insani değerler ile ilgili bilgileri içerir.
Kanun ve Yönetmelikler	Sağlık hizmeti ile ilişkili kanuni gereksinimler profesyonel uygulamalar, hasta ve çalışan hakları, gizlilik, mahremiyet, bilgisini içerir.
KANITA DAYALI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA	
Teorik	Uygulama
Araştırma Yöntemleri, Biyoistatistik Yöntemleri, Araştırma Etiği	Kanıta dayalı uygulama, veri türleri, literatür taraması ve incelemesi, araştırma metodolojileri (nitel, kantitatif ve karma yöntemler), uygulamalı istatistikler, literatürün değerlendirilmesi ve araştırmanın değerlendirilmesi

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Süreci: Gözlem ve Ön İnceleme Süreci, Fizyoterapi Tanılama Süreci ve Terapötik Süreç olmak üzere 3 basamak ve 11 adım olarak benimsenmiştir.

Fizyoterapistlik Süreci	Adımlar
Gözlem ve Ön İnceleme Süreci	● Hastanın sunumu ● Belirlenmiş problemi sunma ● Patolojiyi gözlemlene ● Bilgilendirme ve öneri verme
Tanılama Süreci	● Hikaye alma ● Ölçme ve değerlendirme ● Analiz ve yorumlama
Terapötik Süreç	● Tedavi planı ● Tedavi uygulama ● Değerlendirme ● Karar

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Eğitiminde Klinik Çalışma

Lisans programı temel alan konuları içerisinde ilgili yetkinliklerin geliştirilmesinin ardından Fizyoterapi ve Rehabilitasyon değerlendirme ve uygulama yetkinliklerinin de bozukluk, aktivite ve katılım düzeyinde, hastalık temelinde problemlerin ele alınması ve klinik karar verme süreci ile geliştirilmesini içerir. Bu konular, Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4: Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamalarına İlişkin Konular

Ana Unsurlar	İçerik
Maksimum Ventilasyon ve Perfüzyon	● Kardiyo-respiratuar sistem ● Havayolu sekresyonlarını temizlemek için stratejiler ve yöntemler ● Dispne ile baş etme stratejileri
Yüzeyel Yumuşak Doku Yönetimi	● Yumuşak doku iyileşme fazları ● Fiziksel etki ve klinik uygulamaları ● Yaralar (ülser dahil), farklı cilt problemleri (enfeksiyon, kontakt dermatit), ödem, yanıklar, amputasyon ● Deri bütünlüğünü destekleme, koruma ve yara yönetimi ● (Yatakta ya da tekerlekli sandalyede pozisyonlama vb.) ● Yara iyileşmesi ve bakımında fiziksel ve elektriksel ajanların rolü ● Skar ile ilgili terapötik uygulamalar ● Ödemde kryo-terapi, hidro-terapi gibi elektrofiziksel ajanların kullanımı ● Amputasyon için bandaj teknikleri, splintleme (adaptif, asistif, koruyucu, destekleyici ve protetik aletler) ve cilt sağlığı için uygulamalar ● Bantlama ve sargılama teknikleri
Yumuşak Doku Mobilizasyon Teknikleri	● Yumuşak doku fizyoloji, iyileşme fazları ve hareket ve fonksiyon üzerine patofizyoloji etkisi ● Eklem hareketinin biyomekanik özellikleri ● Fonksiyonel anatomi, statik ve dinamik yapılar ve postür ● Manuel terapiyle ilgili teoriler ile kontraendike durumlar ● Germe, hareket genişliğini arttırma, terapötik masaj, eklem ve yumuşak doku mobilizasyonu, traksiyon ve diğer manuel terapi ve doku mobilizasyon prensipleri ● Güvenli uygulama ve yan etkiler
Elektrofiziksel Ajanlar Isı Işık Hidroterapi Mekanik Enerji	● TENS, enterferansiyel akımlar, faradik stimülasyon, gibi elektrofiziksel ajanlar ● Termal ve mekanik ajanlar

Hareket Uygulamaları ve Terapötik Egzersizler	• İmmobilizasyon etkisi, değerlendirmesi ve terapötik yaklaşımlar • İmmobilizasyonun olumsuz etkilerinden koruma ve gerekli terapötik klinik stratejiler • Hastanın kendi doğal çevresinde ve farklı ortamlarda terapötik egzersizler • Önleme, sağlığı korumada ve özel gereksinimli popülasyonda terapötik egzersizler • Fonksiyonel kısıtlılık/ bozuklukların sonuç ve nedenleri • Yardımcı ve prostetik/ ortotik cihazların kullanımı • Analitik yaklaşımlar • Yürüme yardımcılarının ağırlık aktarmaya etkisi ve sonuçları • Eğitim ve tedavi stratejileri • Üst ve alt ekstremité fonksiyonları • Yardımcı araç-gereç ve prostetik/ ortotik cihaz kullanımı için eğitim ve tedavi stratejileri • Fonksiyonel tedavi prensipleri • Görev analizi • Ergonomi prensip ve uygulamaları • İşe, günlük yaşama ve aktiviteye dönüş
---	---

Temel Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamaları, diğer ana unsurlarla birlikte ülkemizde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitimi uygulamalarının tamamının ana dayanaklarından birisidir. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitim kurumlarında yürütülen eğitimler, laboratuvar ve/veya simüle ortamlarda, klinikler ve sahada gerçekleşecek uygulamalı eğitimler ve içerikleri bu liste kullanılarak oluşturulur. Bir uygulamayı çekirdek olarak niteleyen ve bu listeye girmesini belirleyen ölçütler şunlardır:

- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamalarında sık karşılaşılmaması,
- Birey, aile ve toplumun sağlık bakımının niteliğini etkilemesi,
- Birey, aile ve toplumun yaşam kalitesini etkilemesi,
- Birey, aile ve toplumun var olan sağlık sorunlarının sonuçlarını etkilemesi.

Temel Fizyoterapi ve Rehabilitasyon uygulamaları ve ilgili beceri listeleri **Ek 1**'de sunulmuştur.

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitiminde klinik çalışma için, fizyoterapi programlarının akreditasyon standartları içerisinde mezun olmak için gereken minimum klinik çalışma saati tanımlanmamıştır. Uluslararası çalışmalar incelendiğinde ise aşağıdaki uygulamalar dikkati çekmektedir: Avusturalya'da 2012 yılında 26 fizyoterapi programını kapsayan bir araştırmada fizyoterapi programlarındaki klinik çalışma saatlerinin 594 ile 1470 saat arasında değiştiği ve ortalama 997 saat olduğu belirtilmiştir. İngiltere'de çeşitli üniversitelerin fizyoterapi klinik

eğitim rehberleri incelendiğinde Avusturalya'daki uygulamalarla benzerlik gözlenmektedir. Lisans programlarında yaklaşık 1120 saat, yüksek lisans programlarında ise 1063 saat süpervize klinik çalışma yapıldığı gözlenmektedir. Haftalık çalışma saatleri 36-40 saat arasında değişmektedir. APTA klinik eğitimin minimum 1000 saat olması gerektiğini ve araştırmancın bu saatler içinde sayılamayacağını belirtmiştir. Kanada Üniversitelerinde minimum klinik çalışma saatleri ortalama 1025 olarak belirtilmiş olup, bu saatlerin %80'i hasta hizmeti sunulan kliniklerde geçirilmektedir. Sonuç olarak; **Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans programında uluslararası örnekler incelendiğinde; minimum klinik çalışma süresinin 1000 saat olması ve fizyoterapi araştırmalarının bu süre içinde sayılmayıp ilave sürelerde yapılması uygun görünmektedir.**

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitim- öğretim sürecinde, öğrencinin klinik uygulama alanında beceri kazanmasına katkı sağlayacak, klinik çalışma adı altında alanda klinik uygulama eğitimleri zorunludur. Klinik çalışma kapsamındaki klinik uygulamalar hastanelerin fizik tedavi ve rehabilitasyon departmanlarında, ilgili yatan hasta servislerinde, spor kulüplerinde, fizik-tedavi ve rehabilitasyon dal merkezlerinde, huzurevlerinde, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde yapıldığı gibi, fizyoterapi rehabilitasyon eğitimi veren yüksekokul veya fakültelere bağlı Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümleri uygulama ünitelerinde ve yaşam merkezlerinde sürdürölmektedir. Klinik çalışma yapılan bu birimlerdeki uygulamaların süpervizör denetiminde yapılması zorunludur.

Süpervizyon görevini üstlenecek kişilerde gözetilecek asgari ölçütler:

- En az lisans düzeyinde mezun fizyoterapist olmak,
- En az 2 yıllık klinik ve/veya akademik deneyime sahip olmaktır.

Bu asgari standartların yanı sıra süpervizör konumunda görev yapacak kişinin, klinik ve akademik deneyimini arttırmak amacıyla, alanı ile ilgili mezuniyet sonrası eğitimlere katılmış olması tavsiye edilir.

Öğrenme Alan Ağırlıkları

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ve bağlı sağlık bilimleri alanları toplam ağırlığın **%60'**ını oluşturmaldır. Yenilikçi becerilerin çoğu bağlamsal yani alanla ilişkili olduğundan yenilikçi öğretim yöntem ve yaklaşımları bu alan içerisinde ve uygulama derslerine mutlaka temas edecek biçimde tasarlanmalıdır. Bu alan içerisinde probleme dayalı öğrenme yaklaşımlarının tasarlanması için başlangıç düzeyinde önerilen oran her dönem en az bir ders biçimindedir.

Programın **%40'**ı bilgi çağı yetkinlikleri, entelektüel, sanatsal, sportif yetkinlikler, öznel iyi oluş, toplumsal sorumluluklar, farkındalık ve hassasiyetler alanlarından oluşturulmalıdır. Bu alan içerisinde mümkün olduğu kadar yukarıda ifade edilen yenilikçi becerileri yöntem bileşenlerinden yararlanılmalıdır. Bu alanda ayrıca çevrimiçi öğrenme toplulukları ve öğrencilerin buradaki öğrenme faaliyetlerine ayırmaları gereken zaman gözetilmelidir. Bilgi çağı yetkinlikleri ve toplumsal sorumluluk alanları yine Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanı ya da sağlık bilimlerinin diğer alanlarıyla ilişkilendirilebilir.

ORTAM VE ÖĞRETİCİ YETKİNLİKLERİ

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon eğitim alanı için öngörülen temel ortam ve öğretici yetkinlikleri aşağıda listelenmektedir.

Temel Ortam Yeterlikleri

- Probleme dayalı öğrenme sınıfları
- Grup çalışma salonları
- Klinik uygulama üniteleri/birimleri
- Ücretsiz internet bağlantı ortamları
- Öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretim üyesi, öğrenci materyal etkileşimine izin veren öğrenme yönetim sistemi
- Görüntülü ve sesli etkileşimin sağlıklı yürüyebileceği eş zamanlı ders aracı
- Öğrencinin kendi başına öğrenebileceği (öz yönelimli) çevrimiçi kaynaklar
- Karbon ayak izine duyarlılık

Temel Öğretici Yetkinlikleri

- Öğrenci merkezli öğrenme
- Öğrenme görevi tanımlama ve yönetme
- Performansa dayalı değerlendirme
- Uygulamaya dayalı öğretme
- Süpervizörlük
- Çevrimiçi öğrenme-öğretme
- Çoklu ortam/ etkileşimli içerik geliştirme
- Çevrimiçi eş zamanlı ve eş zamansız etkileşim
- Etik bilgisi

EKLER

Ek 1. TEMEL FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON UYGULAMALARI VE İLGİLİ BECERİLER

Fizyoterapi Becerileri Kategoriler	Minimum Becerilerin Tanımları
Tarama-Gözden Geçirme Fizyoterapi İhtiyacı İçin Yönlendirme	1. Fizyoterapi ihtiyacını belirlemek için sistemlerin gözden geçirilmesini kapsar; Genel Sağlık Durumu • Yorgunluk • Halsizlik • Ateş/titreme/terleme • Mide bulantısı/kusma • Baş dönmesi • Açıklanamayan vücut ağırlığı değişikliği • Uyuşma/Parestezi • Zayıflık • Akıl yürütme/biliş Kardiyovasküler Sistem • Dispne • Ortopne • Çarpıntı • Ağrı/terleme • Senkop • Periferik ödem • Öksürük Pulmoner Sistem • Dispne • Öksürük başlangıcı • Öksürükte değişiklik • Balgam • Hemoptizi • Çomak Parmak • Hırıltılı solunum Gastrointestinal Sistem • Yutma güçlüğü • Mide yanması, hazımsızlık • İştahta değişiklik • Bağırsak fonksiyonunda değişiklik Üriner Sistem • Frekans • İdrar kaçırma konularında bilgi alır. Genital Üreme Sistemi • Erkeklerde herhangi bir cinsel işlev bozukluğunu bilgisini alır. • Kadınlarda herhangi bir cinsel veya adet işlev bozukluğu bilgisini alır.

	2. Sistemlerin gözden geçirilmesinde; - Tanımlanan pozitif belirti ve semptomlar, fizyoterapistin belirli becerilerinin, uzmanlığının veya fizyoterapi uygulamasının ötesinde olduğunda ilgili disipline sevk eder. - Gerektiğinde, diğer fizyoterapistler, kanıta dayalı literatür, diğer sağlık uzmanları gibi ek kaynaklara başvurur. - Kardiyovasküler ve Pulmoner Sistemler; kalp hızı ve ritmi, solunum hızı, kan basıncı, ödemi dikkate alır. - Deri bütünlüğü; derinin gözlenmesi, doku esnekliği, yara oluşumunun varlığı, cilt rengi ve cilt bütünlüğünü gözden geçirir. - Kas-iskelet sistemi; genel olarak simetri, hareket açıklığı, kuvvet, boy ve kilonun genel değerlendirmesi yapar. - Nörolojik Sistem; koordineli hareketin (örn. denge, yürüme, hareket, transferler ve geçişler) ve motor işlevin (motor kontrol ve motor öğrenme) genel bir değerlendirmesini yapar.
Değerlendirme/Yeniden Değerlendirme Hikâye Alma Test ve Ölçümler	1. İlgili tıbbi kayıtları inceler ve aşağıdaki bilgileri toplayan bir görüşme gerçekleştirir; - Geçmiş ve güncel hasta/danışan geçmişi - Demografi - Genel sağlık durumu - Başlıca şikâyet - İlaçlar - Tıbbi/cerrahi öykü - Sosyal hikâye - Mevcut ve hastalık öncesi fonksiyonel durum/aktivite - Sosyal/sağlık alışkanlıkları - Yaşam ortamı - İstihdam - Büyüme ve gelişme - Laboratuvar değerleri - Görüntüleme - Konsültasyonlar 2. Mevcut en iyi kanıtlara dayanarak hasta/danışan için uygun olan test ve ölçümlerini seçer. 3. Duruş testleri, postüral dizilim ve pozisyon ölçümleri yapar. 4. Aşağıdakiler gibi niceliksel ve niteliksel ölçümler dahil yürüme, hareket ve denge testleri yapar; - Yardımcı, adaptif, koruyucu, destekleyici veya protez/ ortez, cihaz veya ekipman kullanılarak ya da kullanılmadan fonksiyonel aktiviteler sırasında denge (dinamik ve statik) değerlendirir. - Yardımcı, adaptif, koruyucu, destekleyici veya protez/ ortez, cihaz veya ekipman kullanılarak ya da kullanılmadan fonksiyonel aktiviteler sırasında yürüyüş ve hareketi değerlendirir; - Yatak içi hareket düzeyi - Transferler

	• Tekerlekli sandalye yönetimi • Farklı zeminlerin kullanımı • Yürüyüş, hareket ve denge sırasında güvenlik • Adım uzunluğu, hız, yürüyüş özellikleri ve anormal yürüyüş paternleri dahil olmak üzere yürüyüş değerlendirmesi yapar. 5. Kişisel bakım, ev yönetimi, iş, topluluk, görevler veya boş zaman etkinlikleri sırasında vücut mekaniğini değerlendirir. 6. Çalışma sırasındaki (iş/okul/oyun) ergonomik performansı değerlendirir; • Çalışma sırasında el becerisi ve koordinasyon • Çalışma ortamında güvenlik • Belirli çalışma koşulları veya faaliyetleri • İş eylemleri, görevleri veya faaliyetleri ile ilgili araçlar, cihazlar, ekipman ve iş istasyonları 7. Çevresel (ev/iş/okul/oyun) işi belirler ve engelleri değerlendirir; • Mevcut ve olası engeller • Fiziksel alan ve çevre • Toplumsal katılım 8. Kişisel bakım ve ev yönetimini gözlemler (GYA ve EGYA dahil). 9. Aşağıdakileri içerecek şekilde ağrıyı ölçer ve tanımlar; • Ağrı, ağrı ve nosisepsiyon • Belirli vücut bölümleri 10. Enflamasyonun belirti ve semptomlarını tanıır, açıklar. 11. Kardiyovasküler/pulmoner testleri aşağıdakileri içeren önlemleri içerecek şekilde gerçekleştirir; • Nabız • Solunum hızı, modeli ve kalitesi • Kan basıncı • 6 dakikalık yürüme testi gibi aerobik kapasite testi (işlevsel veya standartlaştırılmış) • Nabız Oksimetrisi • Nefes sesleri (normal/anormal) • Egzersize yanıt • Hipoksinin belirti ve semptomları • Periferik dolaşım (derin ven trombozu, nabız, venöz staz, lenfödem) 12. Aşağıdakiler dahil olmak üzere deri bütünlüğü testleri ve önlemleri gerçekleştirir; • Ciltte travma oluşturan veya rahatlatan aktiviteler, pozisyonlar ve duruşlar, • Ciltte travma oluşturabilecek veya rahatlatabilecek yardımcı, adaptif, koruyucu, destekleyici veya protez/ ortez, cihaz ve ekipmanlar, • Cilt özellikleri, dermatit, saç büyümesi, tırnak büyümesi, duyum, sıcaklık, doku ve turgor varlığı, • Yarayı veya yara izini ağırlaştıran durumlar, pozisyon ve duruşlar, • Enfeksiyon belirtileri,
--	---

	• Yara özellikleri: kanama, derinlik, drenaj, yer, koku, boyut ve renk, • Yara skar dokusu özellikleri 13. Aşağıdakileri içeren kas-iskelet sistemi testleri ve gerçekleştirir; • Hareket testleri • Antropometri • Ekstremité uzunluğu • Ekstremité çevresi • Ekstremité yapısı • Fonksiyonel testler • Eklem bütünlüğu • Eklem hareketi • Ligament esneklik testleri • Kas kısalığı testleri • Kas testi • Periferik dolaşım (derin ven trombozu, nabız, venöz staz, lenfödem) değerdendirmeleri 14. Aşağıdakileri içeren orteğ değerdendirmeleri ve ölçümleri gerçekleştirir; • Ortez, koruyucu ve destekleyici cihaz ve ekipmanın bileşenleri, dizilimi, uyum ve bakım yeteneğini değerdendirir. • Fonksiyonel aktiviteler sırasında kullanılan orteğ, koruyucu ve destekleyici cihazlara olan ihtiyacı değerdendirir. • Vücut fonksiyon ve yapısındaki bozuklukların, aktivite kısıtlılıklarının ve katılım kısıtlamalarının orteğ, koruyucu ve destekleyici cihaz kullanımı ile düzeltilip düzeltilemeyeceğini değerdendirir. • Ödem, hareket açıklığı, cilt bütünlüğu ve gücü dahil olmak üzere, kalan uzuv veya komşu segmentlerin durumunu değerdendirir. • Ortez, koruyucu ve destekleyici cihazların kullanımı sırasında güvenliği sağlar. 15. Protez değerdendirmelerini ve ölçümleri gerçekleştirir; • Protezin dizilim, uyum ve bakımını yapabilmeyi değerdendirir. • Fonksiyonel aktivite sırasında protez kullanımı değerdendirir. • Vücut fonksiyon ve yapısındaki bozuklukların, aktivite kısıtlılıklarının ve katılım kısıtlılıklarının protez kullanımı ile düzeltilmesini değerdendirir. • Kalan ekstremité veya komşu segmentin hareketin gücü, açıklığı, cilt bütünlüğu ve ödem dahil değerdendirilmesini yapar. • Protezin kullanımı sırasında güvenliği değerdendirir. 16. Aşağıdakiler dahil olmak üzere yardımcı ve uyarlanabilir cihazlar için testleri yapar ve önlemleri geliştirdir; • Fonksiyonel aktiviteler sırasında kullanılan yardımcı veya uyarlanabilir cihazlar ve ekipman • Yardımcı veya uyarlanabilir cihazlar ve ekipman için bileşenler, dizilim, uyum
--	--

	• Vücut işlevi ve yapısındaki bozuklukların, aktivite sınırlamalarının ve katılım kısıtlamalarının yardımcı veya uyarlanabilir cihaz ve ekipman kullanılarak düzeltilmesi • Yardımcı veya uyarlanabilir ekipmanın kullanımı sırasında güvenlik 17. Bilişsel durum için; uyarılma, dikkat ve biliş testleri ve ölçümlerini standartlaştırılmış testler ve ölçümler gerçekleştirir; • Uyarılma • Dikkat • Oryantasyon • Bilgilerin işlenmesi ve kaydı • Tutma ve geri çağırma • İletişim/dil 18. Kranial ve periferik sinir bütünlüğü testleri ve ölçümleri yapar; • Kafa sinirlerinin motor dağılımı (örn: kas testleri, gözlemler vb) • Periferik sinirlerin motor dağılımı (örneğin, dinamometre, kas testleri, gözlemler, torasik outlet testleri vb) • Nöral provokasyona yanıt (örn: gerilim testi, vertebral arter sıkıştırma testleri vb) • İşitme, tat alma, koku alma dahil olmak üzere uyaranlara tepki, faringeal, vestibüler ve görsel değerlendirmeler (örneğin, gözlemler, provokasyon testleri) 19. Motor fonksiyon testleri ve ölçümlerini gerçekleştirir; • Beceri, koordinasyon ve çeviklik • Hareket kalıplarının ve istemli duruşların başlatılması, yürütülmesi, modülasyonu ve sonlandırılması 20. Nöromotor gelişim, duyu entegrasyon testleri ve ölçümleri yapar; • Yaşa uygun gelişim de dahil olmak üzere motor becerilerin kazanılması ve geliştirilmesi • Postüral tepkiler, denge ve düzeltme reaksiyonları dahil olmak üzere duyu motor bütünlüğü 21. Refleks bütünlüğü için testler ve ölçümler gerçekleştirir; • Derin refleksler • Düzeltme, denge ve koruyucu reaksiyonlar • Gelişimsel olanlar da dahil olmak üzere ilkel refleksler ve tepkiler • Pasif germeye karşı direnç • Yüzeysel refleksler ve reaksiyonlar • Hıza bağlı harekete karşı direnç 22. Duyusal bütünlük testleri ve ölçümlerini gerçekleştirir; • Hafif dokunma • Sivri/küt • Sıcaklık • Derin basınç • Yerelleştirme • Titreşim • Derin duyu
--	---

	• Stereognozi • Grafestezi
Değerlendirme Klinik Karar Verme Klinik Muhakeme Problem Çözme	1. Vücut yapılarını, fonksiyonlarını aktivitelerini ve katılımını içerecek şekilde Uluslararası Fonksiyon, Sakatlık ve Sağlık Sınıflandırması (ICF) modelini kullanarak hastası hakkında mevcut verileri sentezler. 2. Değerlendirme bulgularını yorumlarken mevcut kanıtları kullanır. 3. Değerlendirme bulgularını yorumlarken olası alternatifleri dikkate alır ve bildirir. 4. Kanıtları açıklar (hasta/danışan geçmişi, laboratuvar testleri, ölçümler ve bilimsel literatür).
Fizyoterapi Tanısı	1. Hasta/danışanın problemini vücut fonksiyonları ve yapıları, aktiviteler ve katılım açısından sınıflandırmak için değerlendirme bulgularını bütünleştirir. 2. Vücut fonksiyon ve yapılarındaki bozuklukları, aktivite sınırlamalarını ve katılım kısıtlamalarını tanımlar ve önceliklendirir.
Prognoz	1. Öngörülen optimal işleyiş seviyesini ve bu seviyeye ulaşmak için gereken süreyi belirler. 2. Öngörülen bir zaman çerçevesi içinde optimum işleyişin elde edilmesini etkileyebilecek aşağıdakileri dikkate alır; • Yaş • İlaç (lar) • Sosyoekonomik durum • Eşlik eden hastalıklar • Bilişsel durum • Beslenme • Sosyal Destek • Çevre
Tedavi Planı	Bir Fizyoterapi ve Rehabilitasyon planı oluşturur; 1. Beklenen sonuçlarla, zamana bağlı, ölçülebilir, fonksiyonel hedefleri (kısa ve uzun vadeli) belirler. 2. Karşılıklı olarak üzerinde anlaşmaya varılan bir fizyoterapi rehabilitasyon programı geliştirmek için hasta/danışan ve/veya bakıcıların görüşlerini alır, onlara danışır. 3. Hasta/danışan hedeflerini ve beklentilerini belirler. 4. Diğer uzmanlarla istişare için endikasyonları belirler. 5. Hasta/danışan tarafından ihtiyaç duyulan kaynaklara yönlendirme yapar. 6. Güvenli olan ve fizyoterapi planında belirtilen fonksiyonel hedefleri ve sonuçları karşılayan temel uygulamaları seçer ve önceliklendirir; • Önlemleri ve kontrendikasyonları tanımlar, • Tanımlanmış hasta merkezli müdahaleler için kanıt sağlar. • Müdahalenin özgüllüğünü (zaman, yoğunluk, süre ve sıklık) tanımlar. • Aile, bakımverenler ve diğer sağlık hizmeti profesyonelleri ile göreceli süreyi dikkate alan gerçekçi öncelikler belirler.

	7. Taburculuk kriterlerini hastanın amaçlarına, mevcut işlevsellik ve yetersizlik durumuna göre belirler. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon programının koordinasyonunu sağlar; 1. Fizyoterapi planında kiminle iş birliği yapması gerektiğini belirler. 2. Fizyoterapist uygulamalarının kapsamı, deneyim ve uzmanlık düzeyi dışında olan ek hasta/danışan ihtiyaçlarını belirler. 3. Fizyoterapi Rehabilitasyon programının koordinasyonu için diğer sağlık uzmanlarıyla görüşür ve tartışır. 4. Bir başka disipline sevk ve yönlendirme için gerekçe belirler. 5. Hasta/danışanın hizmetlere erişiminin savunuculuğunu yapar. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon programının ilerleyişini planlar; 1. Hastayı ne zaman bir sonraki aşamaya ilerleteceğine yönelik sonuç ölçütlerini belirler. 2. Fizyoterapi yaklaşımına, hasta yanıtını izler ve ölçer. 3. Fizyoterapi programının öğelerini, güncel koşullar ve hastanın durumunu dikkate alarak değiştirir. 4. Çevresel/ kişisel faktörler ve tıbbi terapötik yaklaşımları dikkate alarak programda sürekli düzenlemeler yapar. 5. Fizyoterapi ve rehabilitasyon uygulamalarını planlarken yoğunluk ve sıklığa ilişkin karar verir. Taburculuk planı hazırlar; 1. Fizyoterapi ve rehabilitasyon programına göre belirlenen taburcu etme kriterlerini karşılamıyorsa hastayı/danışanı yeniden değerlendirir. 2. Yeniden değerlendirme ile hastanın/danışanın taburcu edilmesi, hizmetin kesilmesi ve devredilmesi arasında ayırım yapar. 3. Hasta/danışanın zamanında taburcu edilmesini sağlamak için gerekli takip etme süreçlerini de kapsayan hazırlıkları yapar. 4. Hastayı/danışanı ve aileyi/bakım vereni taburculuk sürecine dahil eder. 5. Gereksinimler ortadan kalktığında fizyoterapi programını durdurur. 6. Fizyoterapi ve rehabilitasyon hizmetlerine ihtiyaç duyuluyorsa, mevcut alternatifleri belirlemek için araştırma yapar ve/veya başkalarına danışır. 7. Ekipman ihtiyacını belirler ve temin etmek için talepte bulunur.
Müdahale Güvenlik, Acil Bakım, İlk Yardım • Standart Önlemler • Vücut Mekaniği ve Konumlandırma • Müdahale Kategorileri	Güvenlik, Acil Bakım, İlk Yardım 1. Hasta güvenliğinin ve fizyoterapi ve rehabilitasyon programının güvenli bir şekilde uygulanmasını sağlar. 2. İlk yardım yapar. 3. Acil durum prosedürlerini gerçekleştirir. Vücut Mekaniği ve Konumlandırma 1. Uygun vücut mekaniğini uygular (kullanır, öğretir, pekiştirir ve gözlemler). 2. Fizyoterapi hizmeti sağlarken hastayı/danışanı uygun şekilde konumlandırır ve stabilize eder. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yaklaşımları

	1. Koordinasyon, iletişim ve dokümantasyon süreçlerini gerçekleştirir. A. Gerekli işlevlerin belirlenmesi • Hastalar/danışanlar, aileleri veya bakıcıları ile karar verme sürecini oluşturur, fizyoterapi programını başlatır, sürdürür. • İletişim kurar ve raporlama yapar (örn; olay raporları, hasta savunuculuğu ve kötüye kullanım raporlaması). • Direktifleri takip eder. B. Hasta kabulü ve taburculuk planlaması yapar. C. Vaka yönetir. D. Ajanslarla iş birliği ve koordinasyon sağlar. • Evde bakım kurumları • Ekipman sağlayıcıları • Okullar • Nakliye acenteleri • Finans sağlayıcı (sigorta kurumları gibi) gruplar E. Uygulamalar arasında iletişim sağlayarak gerekli ayarlamaları yapar. • Vaka konferansları • Dokümantasyon • Eğitim planları F. Uygun maliyetli kaynak kullanımını bilir. G. Fizyoterapi ve rehabilitasyon yaklaşımlarının dokümantasyonu sağlar. • Sakatlığın ikincil ve üçüncül etkilerini belirler. • Sağlıklı davranışlar sergiler. • Toplumun sağlığının iyileştirilmesini teşvik eder. Fonksiyonel değişiklikler, faaliyetler ve katılım durumunu belirler. • Fizyoterapi ve rehabilitasyon yaklaşımlarındaki değişiklikleri planlar ve uygular. • Fizyoterapi ve rehabilitasyon yaklaşımlarındaki sonuçlarını değerlendirir. H. Disiplinler arası ekip çalışması yapar. • Hasta/ aile toplantıları • Hasta bakım turları • Vaka konferansları J. Diğer profesyonellere veya kaynaklara yönlendirme yapar. 2. Hasta/danışan ile ilgili eğitimleri yapar. • Mevcut durum, sağlık durumu, vücut yapısı ve işlevindeki bozukluklar, aktivite kısıtlamaları ve katılım kısıtlamaları • Performansın arttırılması • Fizyoterapi Rehabilitasyon planı • Beklenen sonuçlar • Sağlık, sağlıklı yaşam ve fiziksel uygunluk programları (risk faktörlerinin yönetimi) 3. Terapötik egzersizleri seçer ve uygular. A. Aerobik kapasite/dayanıklılık, endurans geliştirme
--	--

	• Yürüyüş ve hareket eğitimi • Zamana bağlı iş yükünü modifiye etme • Hareket verimliliği ve enerji tasarrufu eğitimi • Yürüme ve tekerlekli sandalye kullanımı programları • Kardiyovasküler endurans programları B. Denge, koordinasyon ve çeviklik eğitimi • Gelişimsel aktivite eğitimi • Motor kontrol ve motor öğrenme eğitimi • Nöromüsküler eğitim • Algısal eğitim • Duruş farkındalığı eğitimi • Duyusal eğitim veya yeniden eğitim • Standartlaştırılmış, programlanmış yaklaşımlar • Göreve özel performans eğitimi • Vücut mekaniği ve duruş stabilizasyonu • Vücut mekaniği eğitimi • Postüral kontrol eğitimi • Postüral stabilizasyon eğitimi • Duruş farkındalığı eğitimi D. Esneklik egzersizleri • Kas esnekliğini geliştirme • Eklem hareket aralığını artırma E. Yürüyüş ve hareket eğitimi • Gelişimsel aktivite eğitimi • Yürüyüş eğitimi • Cihaz eğitimi • Algısal eğitim • Tekerlekli sandalye eğitimi F. Nöromotor gelişim eğitimi • Gelişimsel aktivite eğitimi • Motor eğitimi • Hareket modeli eğitimi • Nöromüsküler eğitim G. Gevşeme • Nefes alma stratejileri • Hareket stratejileri • Gevşeme teknikleri H. Baş, boyun, gövde, kol ve bacaklar için güç ve dayanıklılık eğitimi • Aktif yardımcı, aktif ve dirençli egzersizler (izometrik, dinamik/izotonik, eksantrik, izokinetik, izometrik ve pliometrik egzersizler) • Su içi egzersiz programları • Göreve özel performans eğitimi I. Pelvik taban için güç ve dayanıklılık eğitimi • Kegel egzersizleri
--	---

	J. Solunum kasları için kuvvet, güç ve dayanıklılık eğitimi • Aktif ve dirençli egzersizler 4. Özbakım ve ev yönetiminde işlevsel eğitim A. Günlük yaşam aktiviteleri (GYA) eğitimi • Yatak içi hareketliliği ve transfer eğitimi • Yaşa uygun fonksiyonel beceriler B. Koruyucu düzeneklerin planlanması veya modifikasyonları • Cihaz ve ekipman kullanımı ve eğitimi • GYA sırasında yardımcı ve uyarlanabilir cihaz veya ekipman eğitimi C. Ortez, koruyucu veya destekleyici cihaz veya ekipman eğitimi • GYA sırasında protez, ortez veya ekipman eğitimi (özellikle yatak hareketliliği ve transfer eğitimi, yürüme, lokomasyon) D. Fonksiyonel eğitim programları • Simüle edilmiş ortamlar ve görevler • Görev uyarlaması E. Yaralanmayı önleme veya azaltma • Kişisel bakım ve ev yönetiminde güvenlik farkındalığı eğitimi • Kişisel bakım ve ev yönetiminde yaralanmayı önleme eğitimi • Protez, ortez veya ekipman kullanımı sırasında yaralanmaları önleme veya azaltma eğitimi 5. İşte, okulda ve sosyal hayat entegrasyonunda fonksiyonel eğitim yapar. A. Koruyucu desteklerin düzenlemeleri veya modifikasyonları B. Protez, ortez veya ekipman kullanımı ve eğitimi • Günlük yaşam aktiviteleri sırasında yardımcı ve uyarlanabilir cihaz veya ekipman eğitimi • İş hayatında protez, ortez, koruyucu veya destekleyici cihaz veya ekipman eğitimi C. Fonksiyonel eğitim programları • Simüle edilmiş ortamlar ve görevler • Görev uyarlaması • Görev eğitimi D. Yaralanmaları önleyici tedbirleri geliştirme ve uygulama 6. Manuel terapi tekniklerini uygular. A. Pasif hareket aralığı B. Masaj; • Bağ dokusu masajı • Terapötik masaj • Manuel traksiyon D. Mobilizasyon/manipülasyon; • Yumuşak doku • Spinal ve periferik eklemler 7. Cihazların ve ekipmanın reçetesi, uygulaması ve uygun şekilde imalatına danışmanlık yapar. A. Uyarlanabilir cihazlar
--	---

	• Hastane yatakları • Yükseltilmiş klozet kapakları • Oturma sistemleri B. Yardımcı cihazlar • Bastonlar • Koltuk değneği • Uzun saplı uzanıcılar • Statik ve dinamik splintler • Yürüteçler • Tekerlekli sandalyeler C. Ortezler • Hazır veya ısmarlama breysler • Hazır veya ısmarlama ayakkabılar/botlar • Hazır veya ısmarlama splintler D. Protezler E. Koruyucu cihazlar • Breysler • Minderler • Kasklar • Koruyucu bantlama F. Destekleyici cihazlar • Hazır veya ısmarlama kompresyon giysileri • Korseler • Elastik sargılar • Boyunluklar • Askılar • Oksijen destekleri • Destekleyici bantlama 8. Hava yolu temizleme tekniklerini uygular. A. Nefes alma stratejileri • Aktif solunum döngüsü veya zorlu ekspirasyon teknikleri • Yardımlı öksürme/huffing teknikleri • Solunum ritmi • Büyük dudak solunumu • Ventilasyonu maksimize edecek teknikler B. Manuel/mekanik teknikler • Yardımcı cihazlar C. Pozisyonlama • Solunum paternini değiştirmek için pozisyonlama • Ventilasyonu ve perfüzyonu en üst düzeye çıkarmak için pozisyonlama 9. Deri onarım ve koruma tekniklerini uygular. 10. Elektroterapi modalitelerini seçer ve uygular; • Biofeedback • İyontoforez
--	---

	• Elektrik stimölasyonu • Elektriksel kas stimölasyonu (EMS) • Fonksiyonel elektriksel stimölasyon (FES) • Yüksek Voltaj Kesikli Akım (HVPC) • Nöromüsküler Elektriksel Stimölasyon (NMES) • Transkuteneal Elektriksel Sinir Stimölasyonu (TENS) 11. Fiziksel ajanlar ve mekanik modaliteleri seçer ve uygular. Fiziksel ajanlar; A. Kriyoterapi • Soğuk paketler • Buz masajı • Vapocoolant sprey • Hidroterapi • Zıt Banyolar • Havuzlar • Jakuzi tankları C. Ses ajanları • Fonoforez • Ultrason D. Termoterapi • Kuru ısı • Sıcak paketler (Hot Pack) • Parafin banyoları Mekanik modaliteler; A. Kompresyon terapileri • Kompresyon giysileri • Vazopnömatik kompresyon cihazları • Bantlama • Kompresyon bandajı B. Yerçekimi destekli kompresyon cihazları • Ayakta durma sehpası • Eğimli masa C. Mekanik hareket cihazları • Sürekli pasif hareket (CPM) D. Traksiyon cihazları • Aralıklı • Pozisyonel • Sürekli
Sonuç Değerlendirmesi	1. Hasta/danışan yönetimini gerçekleştirir, kurum prosedürlerini ve yasal gerekliliklerini uygular. 2. Hasta/danışan hedefleri ve/veya önceki fonksiyon düzeyi ile ilgili kanıta dayalı sonuç ölçümelerini bildirir. 3. Sonuçların psikometrik özelliklerine göre vücut yapı ve fonksiyonlarındaki bozukluk düzeyleri, aktivite limitasyonları ve katılım kısıtlılıkları için sonuç ölçümelerini seçer.

	4. Hastalar/danışanlar arasında veri toplar ve sonuçları klinik performansın (yaklaşımların) etkinliğiyle ilgili olarak analiz eder.
Eğitim • Hastalar / Danışanlar, Aileler ve Bakım Verenler • Meslektaşlar, Diğer Sağlık Profesyonelleri ve Öğrenciler	Hasta/Danışan 1. Öğrenmeyi etkileyen hasta/danışan değişkenlerini belirler. 2. İhtiyaç duyulması halinde bakım planını ve beklenen sonuçları değiştirmek için geri bildirimlerini kullanarak hastayı/danışanı mevcut sağlık durumu/muayene bulguları, fizyoterapi planı ve beklenen sonuçları hakkında eğitir. 3. Eğitimin anlaşılır olması için hasta/danışan ve aile/bakım veren için önceki öğrenme düzeylerini değerlendirir. 4. Hastaları/danışanları ve bakım verenleri, takip gerektiren yaklaşımlara verilen normal ve anormal yanıtları tanımları için eğitir. 5. Hastaya/danışana ve bakım verene kendi öğrenme düzeylerinde göre net ve kısa ev/bağımsız program yönergeleri verir. Hastanın/danışanın ev/bağımsız programı anlamasını sağlar. 6. Hastayı/ danışanı ve bakım vereni, vücut işlevindeki ve yapısındaki bozukluklarının, aktivite limitasyonlarının ve katılım kısıtlılıklarının nasıl güvenli ve etkili bir şekilde yönetileceğini ifade etmelerini ve göstermelerini sağlayacak şekilde eğitir. Meslektaşlar 1. Hasta/danışan ile ilgili soruları belirler ve soruları ele alan kanıtları sistematik olarak bulur ve eleştirel olarak değerlendirir. 2. Meslektaşları ve diğer sağlık profesyonellerini fizyoterapistin rolü, sorumlulukları, akademik hazırlığı ve uygulamaların kapsamı hakkında eğitir. 3. İlgili öğrenme gerekliliklerini ele alır, bilgi aktarır ve öğrenmenin sonuçlarını değerlendirir. 4. Güncel kanıtları ve sağlam öğretim ilkelerini kullanarak güncel konuları / sorunları sunar (örn. vaka çalışmaları, hizmet içi eğitimler, makale incelemesi vb.).
Uygulama Yönetimi • Faturalandırma/ Geri Ödeme • Belgelendirme • Kalite İyileştirme • Yönlendirme ve Süpervizyon • Pazarlama ve Halkla İlişkiler • Hasta Hakları, Hasta Onamı, Gizlilik ve Mahremiyet	Faturalandırma/Geri Ödeme 1. Faturalandırmanın yasal/etik sonuçlarını tanımlar ve buna göre hareket eder. 2. Faturalandırma ve geri ödeme arasında ilişkiyi / ayrımı yapar. 3. Bakım planında faturalandırmanın / geri ödemenin dikkate alınmasını göz önünde bulundurur. 4. Doğru ve kesin ICD-9 kodlarını seçer. Bakımın Belgelendirilmesi 1. Kurumsal süreçleri kullanarak hasta/danışan fizyoterapi ve rehabilitasyon programını doğru ve eksiksiz şekilde yazılı olarak belgeler. 2. Yazılı iletişimde uygun dilbilgisi, sözdizimi, yazım ve noktalama işaretleri kullanır. 3. Uygun terminolojiyi ve kurumsal onaylı kısaltmaları kullanır.

	4. Uygulama ortamının ve geri ödeme sisteminin belge gerekliliklerine uyar. 6. Diğer sağlık profesyonellerinden gelen belgeleri doğru bir şekilde yorumlar. Kalite İyileştirme 1. Kendinin, akranlarının ve ortam/kurumun kalite geliştirme programına katılır. 2. Kurumsal akreditasyonun fizyoterapi ve rehabilitasyon hizmetlerinin sunumu üzerindeki ilgi düzeyini ve etkisini tanımlar. Fizyoterapi Teknikerlerinin ve Diğer Destek Personelinin Yönlendirilmesi ve Denetlenmesi 1. Yönlendirme ve denetim için yasal ve etik gereklilikleri takip eder. 2. Fizyoterapi teknikeri ve/veya diğer destek personeli denetler. 3. Hastanın durumunun karmaşıklığı ve ihtiyacı, hukuk vb. unsurları dikkate alarak bakımın fizyoterapi teknikerlerine yönlendirilebileceği uygun hastaları/danışanları seçer. 4. Herhangi bir uygulama ortamında teknikerler ve diğer destek personeli tarafından sağlanan hizmetleri, hasta ilerleyişini düzenli olarak izleyerek hasta/danışan bakımı sorumluluğunu sürdürür. Pazarlama ve Halkla İlişkiler 1. Kendini profesyonel bir şekilde tanıtır. 2. Fizyoterapi ve rehabilitasyon hakkında topluma sunumlar da dahil olmak üzere çeşitli etkileşimlerle fizyoterapinin faydalarını tartışarak mesleğini tanıtır. Hasta Hakları, Hasta Onamı, Gizliliği 1. Aşağıda ifade edilen fizyoterapinin tüm temel özelliklerinin sağlanması için hastalardan/danışanlardan ve/veya bakım verenlerden onayını alır; • Tedaviyle ilgili • Araştırma ile ilgili • Mali konular ile ilgili 2. Yönetmeliklere uygun davranır. 3. Kurumsal "Hasta Hakları" ve ileri direktiflerle uyumlu hareket eder. Bilişim 1. Kelime işleme, elektronik tablolar ve temel istatistik paketleri dahil olmak üzere mevcut bilgi teknolojisini kullanır. Risk Yönetimi 1. Risk yönetimi ile ilgili kurumsal/yerel prosedürleri takip eder. 2. Risk yönetimi uygulamalarını iyileştirmek için ihtiyaçlarını belirler. Üretkenlik 1. Klinik tesisin sistemini kullanarak kişisel verimliliğini analiz eder ve gerektiğinde iyileştirmeye yönelik stratejileri uygular.
Öğrenme Becerileri İş Birliği	Yaratıcılık 1. Alanı ile yaşam olayları arasında bağlantılar kurar.

(Takım Uyum, Çok Boyutlu Düşünme) Yaratıcılık Problem Çözme (Eleştirel Düşünme, Yansıtıcı Düşünme) İletişim	2. Alanı ile ilgili durumlarda yaratıcı düşünme yollarını (bütüncül bakma, etraflı düşünme, analogi geliştirme gibi) kullanır. 3. Yaratıcı çözümler için iş birliği süreçleri geliştirir. İş birliği 1. Alanının gerektirdiği farklı uzmanlık çeşitliliği içerisinde takım üyesi olarak görev alır. 2. Disiplinler arası/çok disiplinli takımlarda uyum içerisinde çalışır. 3. Takım oluşturur ve yönetir. 4. Proje yönetim süreçlerinin farkındadır. 5. Alan sorunlarına disiplinler arası projelerle çözüm üretir. 6. Mesleki vaka ve sorunları çok disiplinli bir bakışla, farklı etken ve etkileri bir arada gözeterek inceler. 7. Çok yönlü çözümler geliştirir. Problem Çözme 1. Alanıyla ilgili problemlerin neden ve süreçlerini (etkilerini) muhakeme eder. 2. Problemin çözümüne yönelik olarak (kanıta dayalı) çözüm stratejileri (hipotezler) geliştirir. 3. Bu strateji/yöntemlerin (hipotezlerin) uygunluk derecesine karar verir ve buna göre sıralar. 4. Strateji/yöntemleri (hipotezleri) uygular. 5. Strateji/yöntemleri (hipotezleri) belirlediği göstergeler üzerinden izler. 6. Elde edilen sonuçlar, uygulama başarısı, ortam, uygulayıcı özellikleri gibi değişkenleri dikkate alarak derinlemesine akıl yürütme süreçleri yürütür ve strateji/yöntemini iyileştirir. İletişim 1. Çevrimiçi ve yüz yüze ortamlarda etkili iletişim yollarını bilir. 2. İletişim kurduğu çevreleri tanır. 3. Etkili iletişim süreçlerini düzenler. 4. Kendini en doğru şekilde ve etkili biçimde ifade eder. 5. Muhatabını etkin bir şekilde dinler. 6. Tartışma (müzakere) ilke ve yöntemlerini uygular. 7. İletişimde dürüstlük ve güvenilirliğe ilişkin olumlu tutumlara sahiptir.
Yaşam ve Kariyer Becerileri Profesyonellik (Profesyonelliği Sürdürme, Etik, Toplumsal Duyarlılık) Esneklik ve Uyum (Belirsizlikle Başa Çıkma, Esneklik, Uyum) Yenilikçilik (Yenilikçilik, Girişimcilik)	Profesyonellik 1. Mesleki yükümlülüklerin doğru biçimde yerine getirilmesi ve mesleğin itibarının korunması noktasında kendini sorumlu hisseder. 2. Mesleğine ilişkin yasal düzenlemeleri, mevzuatı ve etik ilkeleri hassas biçimde uygular. 3. Meslek etiğinin önemine inanır, bu konuda diğer meslektaşlarını da yönlendirir. 4. Mesleki faaliyetlerini sürekli bir öz-değerlendirme mantığı içerisinde sürdürür. 5. Mesleki süreçlerine ilişkin olarak akran değerlendirmeleri ve dış çevre değerlendirmelerine açıktır.

Öz Yönetim (Zaman Yönetimi, Performans Yönetimi) Öznel İyi Oluş	6. Değerlendirmelerde ortaya çıkan önerileri değerlendirir ve gerekli görürse uygular. 7. Akran ve dış değerlendirme süreçlerine ilişkin olumlu tutumlara sahiptir. 8. Akran ve dış değerlendirme süreçlerinde görev alır. 9. Alanına ilişkin meslek örgütlerini tanır, bunların bünyesinde görev alır. 10. Alanıyla ilgili güncel gelişmeleri izler ve uyum sağlar. Esneklik ve Uyum 1. Alandaki değişimi bu bileşenleri gözeterak farklı çevreler, basılı ve çevrimiçi kaynaklar ayrıca sosyal çevreler üzerinden etkin biçimde izler. 2. Alandaki değişime ilişkin öngörü geliştirir. 3. Yeni tamamlayıcı/bütünleyici tedavi yollarını araştırır ve eleştirel biçimde inceler. 4. Uygun bulduğu tamamlayıcı ve bütünleyici tedavi yollarını uygular ve uygulama sonuçlarını değerlendirir. 5. Belirsiz ortamlarda mesleğini icra etmeye ilişkin strateji ve yaklaşımları bilir. 6. Alanın doğası gereği, karmaşık, önceliklerin değiştiği ortamlarda ve baskı altında etkin biçimde çalışır. Yenilikçilik 1. Günlük ve iş yaşamında yeniliklere uyum sağlamanın önemine inanır. 2. Yeni ve farklı fikirlere açıktır. 3. Farklı alanlardaki yenilikleri alanına transfer eder. 4. Sağlık çevrelerini analiz eder, fırsat-tehditleri belirler. 5. Proje geliştirme ve başvuru süreçlerinin farkındadır. 6. Alanı ile ilgili işletme, yönetsel ve organizasyon süreçlerin farkındadır. Öz Yönetim 1. Zaman yönetimi stratejilerini etkin biçimde uygular. 2. Mesleki kariyerini doğru ve ulaşılabilir hedefler doğrultusunda planlar ve yönetir. 3. Var olan kaynakları etkin ve verimli bir biçimde kullanır. Öznel İyi oluş 1. Mesleğini değerli bulur. 2. Farklı ilgi alanlarının sağlık ve zindeliği korumak için kendi sağlığı, iş ortamı ve çevresinin önemini farkındadır. 3. Alanı dışında ilgilenmekten mutlu olduğu sanat, spor ya da bilim dalları vardır. 4. İş yaşamı, günlük yaşam, kişisel gelişim ve boş zamanı arasındaki dengeyi korur.
--	--

Konsültasyon	Hasta / danışan sağlığı bağlamında hekimler, aile ve bakım verenler, sigortacılar ve diğer sağlık hizmeti sağlayıcıları vb. ile konsültasyon sağlar.
Yansıtıcı Uygulama ve Yaşam Boyu Öğrenme Okuryazarlık Becerileri (Bilgi Okuryazarlığı, Medya Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı)	Yansıtıcı uygulama ve yaşam boyu öğrenme 1. Akranlarına ve ölçütlere göre kendi uygulamalarını değerlendirerek bireysel öğrenme ihtiyaçlarını ve gerçekçi öğrenme hedeflerini belirler. 2. Bir kişisel gelişim planı oluşturur, uygular ve sürekli mesleki gelişime katılır. 3. Kişisel ve profesyonel yeterliliğini, etkililiğini iyileştirmek ve geliştirmek için uygulama üzerinde derinlemesine düşünür ve gerektiğinde destek arar. 4. Fizyoterapi ve rehabilitasyonda teknolojinin kullanımına ilişkin öğrenme ihtiyaçlarını belirler. Bilgi Okuryazarlığı 1. Mesleki anlamda güncel teknolojileri etkin biçimde kullanır. 2. Çevrimiçi bilgiye erişim yollarını ve bunların doğruluk ve güvenilirlik düzeylerini bilir. 3. Bilgi kaynakları içerisinden amaca uygun, güncel ve güvenilir olanları seçer. 4. Ulaştığı bilgiyi eleştirel bakışla değerlendirir. 5. Nitelikli özgün bilgi üretir. 6. Ürettiği bilgiyi etkili biçimde paylaşır. 7. Sosyal medya araçlarını etkin biçimde kullanır. 8. Etki gücü yüksek sosyal medya paylaşımlarının temel özelliklerini bilir. 9. Alanıyla ilgili sosyal medya içeriğini izler. 10. Çevrimiçi öğrenme/uzaktan eğitim ortamlarını kullanır. 11. Bilginin erişim, kullanma, üretme ve yaymaya yönelik etik ve yasal konularda temel bir anlayışa sahiptir.
Kanıtı Dayalı Uygulama •Araştırmanın Uygulamaya Etkisi	1. Kanıt düzeyleri arasında ayrım yapar. 2. Klinik/uygulama sorularını cevaplamak için veri tabanlarını ve diğer kaynakları kullanarak güncel literatüre erişir. 3.Güncel literatürü okur ve eleştirel olarak analiz eder. 4.Klinik kararlar verirken mevcut kanıtları, hasta değerlerini ve kişisel deneyimlerini kullanır. 5. Yazılı veya sözlü bir vaka raporu hazırlar. 6.Kanıtlara erişimle ilgili becerilerini meslektaşlarıyla paylaşır.
Kültürel Yetkinlik	1.Varsayımlardan kaçınarak "hastanın hikayesini" dinler ve anlar. 2. Yargılayıcı olmayan bir şekilde hizmet sağlar. 3. Bireysel ve kültürel farklılıkları tanır ve fizyoterapi ve rehabilitasyon hizmetinin tüm yönlerinde davranışlarını buna göre uyarlar.
Sağlığın Teşviki, İyi Olma Hali ve Önleme	1. Hasta/danışan sağlığı risklerini tanımlar. 2. Sağlık risklerini ele alacak bir plan geliştirmek ve uygulamak için hasta/danışan ile iş birliği yapar.

	3. Sağlığın gelişimine katkıda bulunmak için toplumdaki mevcut kaynakları tanımlar. 4. Sakatlığın ikincil ve üçüncül etkilerini belirler. 5. Toplumda sağlığı iyileştirici aktiviteleri teşvik eder.
--	---

EK 2. KAYNAKLAR

1. www.wcpt.org
2. www.apta.org
3. <http://www.wcpt.org/policy/ps-descriptionPT>
4. <http://www.wcpt.org/policy/ps-standards>
5. <http://www.wcpt.org/policy/ps-education>
6. <http://www.fizyoterapistler.org/tfd/index.php/en/dernek-hakk-nda/etik-prensipler>
7. [http://www.erwcpt.eu/education/documents relevant to education](http://www.erwcpt.eu/education/documents_relevant_to_education)
8. <http://www.wcpt.org/education>
9. <http://www.wcpt.org/guidelines/entry-level-education>
10. <http://www.wcpt.org/policy-list-by-category#Education>
11. <http://www.ugent.be/ge/revaki/en/education21>
12. [http://www.hvgesundheitsfachberufe.de/dokumente/Benchmark Statement ER WCPT.pdf](http://www.hvgesundheitsfachberufe.de/dokumente/Benchmark_Statement_ER_WCPT.pdf)
13. [http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3930297/5967138/KS-32-10-374 EN.PDF/07591da7-d016-4065-9676-27386f900857?version=1.0](http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3930297/5967138/KS-32-10-374_EN.PDF/07591da7-d016-4065-9676-27386f900857?version=1.0)
14. <http://www.orpheus-med.org/>
15. [http://orpheus2013.cz/doc/Orpheus program A4 5.pdf](http://orpheus2013.cz/doc/Orpheus_program_A4_5.pdf)
16. [https://www.fsbpt.org/download/Forum Summer2012 StateOfJurisdictions.pdf](https://www.fsbpt.org/download/Forum_Summer2012_StateOfJurisdictions.pdf)
17. <http://www.apta.org/StateIssues/DryNeedling/>
18. <http://www.wcpt.org/iaapt>
19. WCPT report: Direct access and self-referral to physical therapy: findings from a global survey of WCPT member organizations.
20. Bury TJ, Stokes EK. A Global View of Direct Access and Patient Self-Referral to Physical Therapy: Implications for the Profession. Phys Ther April 2013 93:449-459; published ahead of print November 29, 2012, doi:10.2522/ptj.20120060
21. Bury TJ, Stokes EK. Direct access and patient/client self-referral to physiotherapy: a review of contemporary practice within the European Union. Physiotherapy In Press 2013, published online ahead of print: <http://dx.doi.org/10.1016/j.physio.2012.12.011> [open access until end of July2013]
22. Erden A., Cavlak U., "Fizyoterapi eğitimi konusunda mezuniyet dönemi öğrencilerinden ve öğretim elemanlarından alınan geri bildirimlerin incelenmesi ve sonuçların değerlendirilmesi. ", International Teacher Educational Conference, Sharajah, BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ, 5 Şubat - 7 Ocak 2014, pp.993-993 (Özet)(Abstract)
23. <http://www.wcpt.org/node/100179>
24. <http://enphe.org>
25. <http://www.um.edu.mt/healthsciences/programme/UBSCHPHT-2015-6-O>
26. <http://www.hioa.no>
27. <http://www.hist.no>
28. <http://www.hcpc-uk.org/aboutregistration/standards/sets/>
29. <https://www.kngf.nl>
30. Gürses HN, Alemdaroğlu İ, Tanrıverdi M. Türkiye’de fizyoterapi ve rehabilitasyon fakülte bölümü/yüksekokullarının incelenmesi ve müfredat analizi, Turk J Physiother Rehabil. 2014; 25(1): 16-27.

31. Fizyoterapistlik Mesleğinde Yeniden Yapılanma ve Strateji Belirleme Çalıştayı Sonuç Raporu, Merdiven Yayıncılık, 2016, Ankara
32. Frank JR, Danoff D. The CanMeds initiative: implementing an outcomes-based framework of physician competencies. Med Teach. 2007;29(7):642–647.)
33. Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi, Yükseköğretim Kurulu, Ankara, 2011
34. Tutkun EF, Demirtaş Z, Arslan S, Gür Erdoğan D: Revize Bloom Taksonomisinin Genel Yapısı: Gerekçeler ve Değişiklikler, International Journal of Social Science Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2684> Number: 32 , p. 57-62, Winter III 2015
35. Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUUÇEP), 2014
36. Ulusal Eczacılık Çekirdek Eğitim Programı (EczUÇEP), 2015
37. Ulusal Dişhekimliği Çekirdek Eğitim Programı, 2015
38. Yüksek Öğretimde yeniden yapılanma, Yüksek Öğretim Kurulu Yayını, Ankara 2010
39. WCPT (2011a)¹. Guideline for physical therapist professional entry level education http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/Guideline_PTEducation_complete.pdf
40. WCPT (2011b)². Policy statement. Autonomy. www.wcpt.org/policy/ps-autonomy
41. ER-WCPT (2014)³. Education policy. http://www.erwcpt.eu/education/education_policy
42. ER- WCPT (2018) “Expected Minimum Competencies for an Entry Level Physiotherapist in the European Region of the WCPT Guidance Document General Meeting 26 – 28 April 2018 Dublin, Ireland.
43. Education Matters Working Group (EMWG)World Physiotherapy (26- 28 April 2018) “Guidance Document – Expected Minimum Competencies for an EntryLevel Physiotherapist in the Europe region” Erişim tarihi: 24.04.2023 https://www.erwcpt.eu/files/ugd/3e47dc_15c7d395988d4024b383ad0ce59e847a.pdf
44. Guidance For Developing A Curriculum For Physiotherapist Entry Level Education Programme” World Physiotherapy Guidance Document , World Physiotherapy -2022, Erişim tarihi: 24.04.2023 https://world.physio/sites/default/files/202209/Curriculum_framework_guidance_FINAL.pdf
45. Physiotherapist education framework, © World Physiotherapy 2021 <https://world.physio/sites/default/files/2021-07/Physiotherapist-education-framework-FINAL.pdf> Erişim tarihi: 24.04.2023